

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343/ versiją, kurią galima rasti:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (JT EEK) taisyklės Nr. 13 „M, N ir O kategorijų transporto priemonių patvirtinimo, atsižvelgiant į stabdžius, suvienodintos nuostatos“ pakeitimai

11 serijos pakeitimai

Taisyklės Nr. 13, paskelbtos 2010 m. rugsėjo 30 d. OL L 257, p. 1., pakeitimai

Įtraukta:

11 serijos pakeitimai; įsigaliojimo data – 2008 m. liepos 11 d.;

6 persvarstytos redakcijos 1 pakeitimo 1 klaidų ištaisymas;

6 persvarstytos redakcijos 1 pakeitimo 2 klaidų ištaisymas;

11 serijos pakeitimų 1 papildymas; įsigaliojimo data – 2009 m. liepos 22 d.;

11 serijos pakeitimų 2 papildymas; įsigaliojimo data – 2009 m. spalio 24 d.;

11 serijos pakeitimų 2 klaidų ištaisymas; įsigaliojimo data – 2009 m. birželio 24 d.;

11 serijos pakeitimų 3 papildymas; įsigaliojimo data – 2010 m. kovo 17 d.

Turinio pakeitimai

16 priedo antraštinė dalis iš dalies pakeičiama taip:

„16 priedas. Velkančiųjų transporto priemonių ir priekabų suderinamumas, atsižvelgiant į duomenų perdavimą pagal ISO11992“

19 priedas Įterpiami 7 ir 8 priedėliai:

„19 priedo 7 priedėlis. Informacinis dokumentas apie transporto priemonės stabilizavimo sistemą

19 priedo 8 priedėlis. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos veikos bandymų ataskaita“

Ankstesniųjų 7 ir 8 priedėlių numeriai keičiami numeriais 9 ir 10.

Įterpiamas 21 priedas:

„21 priedas. Specialieji reikalavimai transporto priemonėms, kuriose įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema

21 priedo 1 priedėlis. Dinaminio stabilumo modeliavimas

21 priedo 2 priedėlis. Dinaminio stabilumo imitavimo įtaisas ir jo patvirtinimas

21 priedo 3 priedėlis. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos veikos imitavimo įtaiso bandymų ataskaita“

Pagrindinio taisyklės teksto pakeitimai

Taisyklės Nr. 13 tekste nuoroda „ISO 11992:2003“ pakeičiama „ISO 11992:2003, įskaitant ISO 11992-2:2003 ir jos pakeitimą Amd.1:2007“.

Įterpiami 2.34–2.36 punktai:

„2.34. Transporto priemonės stabilizavimo sistema – elektroninė transporto priemonės valdymo funkcija, pagerinanti transporto priemonės dinaminį stabilumą.

2.34.1. Į transporto priemonės stabilizavimo sistemą įeina:

- a) važiavimo krypties valdymas,
- b) apsaugos nuo apsivertimo valdymas.

2.34.2. Transporto priemonės stabilizavimo sistemai priklauso toliau nurodytos valdymo funkcijos.

2.34.2.1. Važiavimo krypties valdymas – transporto priemonės stabilizavimo sistemos funkcija, padedanti nepakankamo pasukamumo arba perteklinio pasukamumo sąlygomis vairuotojui išlaikyti numatytą variklinės transporto priemonės važiavimo kryptį, atsižvelgiant į fizines transporto priemonės galimybes, ir suderinti priekabos, jeigu ji yra, ir velkančiosios transporto priemonės važiavimo kryptis.

2.34.2.2. Apsaugos nuo apsivertimo valdymas – transporto priemonės stabilizavimo sistemos funkcija, padedanti reaguoti į grėsiantį apsivertimą ir stabilizuoti variklinę transporto priemonę, velkančiosios transporto priemonės ir priekabos junginį arba priekabą, kai atliekami dinaminiai manevrai, atsižvelgiant į fizines transporto priemonės galimybes.

2.35. Bandomoji priekaba – reprezentatyvi priekabos, kurios tipą prašoma patvirtinti, tipo priekaba.

2.36. Stabdymo jėgos stiprinimo koeficientas (B_F) – stabdžių valdymo jėgos ir stabdymo jėgos santykis.“

4.2 punkte frazė „(šiuo metu 10)“ keičiama fraze „(šiuo metu 11)“.

Įterpiamas 5.1.3.6.1 punktas:

„5.1.3.6.1. Šios taisyklės 16 priede velkančiosios transporto priemonės ir priekabos pranešimų suderinimas, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, laikomas tinkamu.“

Ankstesniųjų 5.1.3.6.1 ir 5.1.3.6.2 punktų numeriai keičiami numeriais 5.1.3.6.2 ir 5.1.3.6.3.

5.2.1.30.5 punkte išbraukiama nuoroda į 12 išnašą ir 12 išnaša.

Įterpiamas 5.2.1.32 punktas, nuoroda į 12 išnašą ir 12 išnaša:

„5.2.1.32. Laikantis šios taisyklės 12.4 punkto nuostatų, visose M_2 , M_3 , N_2 ir N_3 kategorijų transporto priemonėse ⁽¹²⁾ su ne daugiau kaip 3 ašimis įrengiama transporto priemonės stabilizavimo sistema. Į šią sistemą įeina apsaugos nuo apsivertimo valdymas ir važiavimo krypties valdymas ir ji turi atitikti šios taisyklės 21 priede nustatytus techninius reikalavimus.“

⁽¹²⁾ Šis reikalavimas netaikomas visureigėms transporto priemonėms, specialiosios paskirties transporto priemonėms (pvz., kilnojamiesiems gamybiniais įrenginiais su nestandartine transporto priemonės važiuokle, kaip antai kranai, transporto priemonės su hidrostatine pavara, kuri taip pat naudojama stabdymo ir pagalbinėmis funkcijoms atlikti), M_2 ir M_3 kategorijų I ir A klasių autobusams, sujungtiems autobusams, N_2 kategorijos puspriekabių vilkikams, kurių bruto masė yra nuo 3,5 iki 7,5 tonos.

5.2.2.17.1 punktas iš dalies pakeičiamas taip (įskaitant pastabos išbraukimą):

„5.2.2.17.1. Sugedus arba sutrikus priekabų, kuriose įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.34 punkte, stabilizavimo sistemai, apie gedimą arba defektą pranešama standartu ISO 7638:1997 nustatytos jungties 5 kontaktu siunčiant 5.2.1.29.2 punkte nurodytą atskirą geltonos spalvos išpėjamąjį signalą.

Išpėjamasis signalas turi nuolatos likti matomas, kol nepašalinamas gedimas arba defektas ir užvedimo (paleidimo) jungiklio padėtis yra „Ijungta“ („on“ arba „run“).“

5.2.2.22.1 punkte išbraukiama nuoroda į 19 išnašą ir 19 išnaša.

5.2.2.22.2 punkte išbraukiama nuoroda į 20 išnašą ir 20 išnaša bei nuoroda į 21 išnašą ir 21 išnaša.

Įterpiamas 5.2.2.23 punktas, nuoroda į 20 išnašą ir 20 išnaša:

„5.2.2.23. Laikantis šios taisyklės 12.4 punkto nuostatų, visose O₃, ir O₄ kategorijų transporto priemonėse ⁽²⁰⁾ su ne daugiau kaip 3 ašimis ir pneumatine pakaba įrengiama transporto priemonės stabilizavimo sistema. Į šią sistemą įeina bent jau apsaugos nuo apsisvertimo valdymas ir ji turi atitikti šios taisyklės 21 priede nustatytus techninius reikalavimus.“

⁽²⁰⁾ Šis reikalavimas netaikomas itin sunkiems kroviniams vežti skirtoms priekaboms ir priekaboms, kuriose įrengtos stovintiems keleiviams skirtos vietos.

Įterpiamas 12.1.6 punktas ir 21 išnaša:

„12.1.6. Nuo oficialios 11 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis neturi atsisakyti suteikti tipo patvirtinimą pagal šią taisyklę su 11 serijos pakeitimais ⁽²¹⁾.“

⁽²¹⁾ Šis punktas nedraudžia Danijai toliau reikalauti, kad transporto priemonės stabilizavimo sistema atitiktų šios taisyklės reikalavimus.“

Įterpiamas 12.1.7 punktas:

„12.1.7. Šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 1 papildymas taikomas taip, kaip nurodyta 12.4.1 punkte.“

Įterpiamas 12.1.8 punktas:

„12.1.8. Nuo oficialios šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 2 papildymo įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti Susitariančioji Šalis negali atsisakyti suteikti patvirtinimą pagal šią taisyklę su pakeitimais, padarytais 11 serijos pakeitimų 2 papildymu.“

Įterpiamas 12.2.6 punktas:

„12.2.6. Praėjus 48 mėnesiams nuo šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 1 papildymo įsigaliojimo datos, Susitariančiosios Šalys patvirtinimą transporto priemonėms, kurioms taikomi 5.2.1.32 ir 5.2.2.23 punktai, įskaitant išnašas, suteikia tik tuo atveju, jei jos atitinka šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 1 papildymo reikalavimus.“

Įterpiamas 12.2.7 punktas:

„12.2.7. Praėjus 48 mėnesiams nuo šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 2 papildymo įsigaliojimo datos, šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys patvirtinimą suteikia tik tuo atveju, jei tvirtintinas transporto priemonių tipas atitinka šios taisyklės su pakeitimais, padarytais 11 serijos pakeitimų 2 papildymu, reikalavimus.“

Įterpiamas 12.3.2 punktas:

- „12.3.2. Praėjus 84 mėnesiams nuo šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 2 papildymo įsigaliojimo datos, šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti patvirtinti pirminę nacionalinės transporto priemonės, kuri neatitinka šios taisyklės 11 serijos pakeitimų 2 papildymo reikalavimų, registraciją (eksploatavimo pradžią).“

Įterpiamas 12.4 punktas ir 22/ išnaša:

- „12.4. Privalomosios nuostatos dėl transporto priemonių, kuriose įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema

- 12.4.1. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos įrengimo transporto priemonėse reikalavimai, kaip nurodyta šios taisyklės su 11 serijos pakeitimais 5.2.1.32 ir 5.2.2.23 punktuose, taikomi taip:

Transporto priemonės kategorija	Taikymo data (nuo 11 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos)	
	Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys patvirtinimą suteikia tik tuo atveju, jei tvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su 11 serijos pakeitimais reikalavimus	Šią taisyklę taikančios Susitariančiosios Šalys gali atsisakyti suteikti pirminę nacionalinės transporto priemonės, kuri neatitinka šios taisyklės 11 serijos pakeitimų reikalavimų, registraciją (eksploatavimo pradžią)
M ₂	60 mėnesių	84 mėnesiai
M ₃ (III klasė) (*)	12 mėnesių	36 mėnesiai
M ₃ < 16 tonų (pneumatinė pavara)	24 mėnesiai	48 mėnesiai
M ₃ (II ir B klasės) (hidraulinė pavara)	60 mėnesių	84 mėnesiai
M ₃ (III klasė) (hidraulinė pavara)	60 mėnesių	84 mėnesiai
M ₃ (III klasė) (pneumatinio valdymo pavara ir hidraulinės energijos perdavimo pavara)	72 mėnesiai	96 mėnesiai
M ₃ (II klasė) (pneumatinio valdymo pavara ir hidraulinės energijos perdavimo pavara)	72 mėnesiai	96 mėnesiai
M ₃ (kita, nei nurodyta pirmiau)	24 mėnesiai	48 mėnesiai
N ₂ (hidraulinė pavara)	60 mėnesių	84 mėnesiai
N ₂ (pneumatinio valdymo pavara ir hidraulinės energijos perdavimo pavara)	72 mėnesiai	96 mėnesiai
N ₂ (kita, nei nurodyta pirmiau)	48 mėnesiai	72 mėnesiai
N ₃ (2 ašių puspriekabių vilkikai)	12 mėnesių	36 mėnesiai
N ₃ (2 ašių puspriekabių vilkikai su pneumatinio valdymo pavara, ABS)	36 mėnesiai	60 mėnesių
N ₃ (3 ašių su elektrinio valdymo pavara, EBS)	36 mėnesiai	60 mėnesių
N ₃ (2 ir 3 ašių su pneumatinio valdymo pavara, ABS)	48 mėnesiai	72 mėnesiai
N ₃ (kita, nei nurodyta pirmiau)	24 mėnesiai	48 mėnesiai
O ₃ (bendra ašių apkrova – 3,5–7,5 tonos)	48 mėnesiai	72 mėnesiai
O ₃ (kita, nei nurodyta pirmiau)	36 mėnesiai	60 mėnesių
O ₄	24 mėnesiai	36 mėnesiai

(*) III klasė, kaip apibrėžta Taisyklėje Nr. 107.“

Ankstesniųjų 12.4 ir 12.4.1 punktų numeriai keičiami numeriais 12.5 ir 12.5.1.

2 priedo pakeitimai

2 priede įterpiami 14.14 ir 14.14.1 punktai:

„14.14. Transporto priemonėje įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema: taip / ne ⁽²⁾

Jeigu taip:

transporto priemonės stabilizavimo sistema išbandyta pagal 21 priede nustatytus reikalavimus ir juos atitinka: taip / ne ⁽²⁾

Transporto priemonės stabilizavimo sistema nėra privaloma: taip / ne ⁽²⁾

Į transporto priemonės stabilizavimo sistemą įeina važiavimo krypties valdymas: taip / ne ⁽²⁾

Į transporto priemonės stabilizavimo sistemą įeina apsaugos nuo apsisvertimo valdymas: taip / ne ⁽²⁾

14.14.1. Kai buvo remtasi 19 priedu patvirtinta bandymų ataskaita, nurodomas jos numeris:

10 priedo pakeitimai

10 priedo 1.3.1 punkto 2 išnaša iš dalies pakeičiama taip:

„⁽²⁾ Kai ašys yra sudėtinės, o tarpas nuo vienos iš ašių iki gretimos ašies viršija 2,0 m, kiekviena atskira ašis laikoma nesusijusių ašių grupe.“

11 priedo pakeitimai

11 priedas

2 dalis iš dalies pakeičiama taip:

„2. 1.1, 1.2 ir 1.3 punktuose vartojamas terminas „tapatus“ reiškia, kad geometrinės bei mechaninės charakteristikos ir tuose punktuose paminėtos transporto priemonės komponentams naudotos medžiagos yra tapačios.

Pagal 1.1. ir 1.2 punktus šie reikalavimai priekaboms laikomi įvykdytais, jeigu šio priedo 2 priedėlio 3.7 punkte nurodyti bandomosios priekabos ašies ir (arba) stabdžio kodai pateikiami ataskaitoje apie atskaitinę ašį ir (arba) stabdį.

Atskaitinė ašis ir (arba) stabdys – ašis ir (arba) stabdis, dėl kurių parengta šio priedo 2 priedėlio 3.9 punkte minėta bandymų ataskaita.“

11 priedo 1 priedėlis

I lentelė iš dalies pakeičiama taip (įskaitant 1 išnašą):

	„Transporto priemonės ašys			Atskaitinės ašys		
	Statinė masė (P) ⁽¹⁾	Ratams sustabdyti būtina jėga	Greitis	Bandinio masė (P ₀) ⁽¹⁾	Ratams sustabdyti pasiekta jėga	Greitis
	kg	N	km/h	kg	N	km/h
1 ašis						
2 ašis						
3 ašis						
4 ašis						

⁽¹⁾ Žr. šio priedo 2 priedėlio 2.1 punktą.

III lentelės trečioji eilutė iš dalies pakeičiama taip (įskaitant ⁽²⁾ išnašos išbraukimą):

„ATSKAITINĖ AŠIS ATASKAITOS NR Data (pridedama kopija)		
	I tipas	III tipas
Kiekvienos ašies stabdymo jėga (N). (žr. 2 priedėlio 4.2.1 punktą)		
1 ašis	$T_1 = \dots \% F_e$	$T_1 = \dots \% F_e$
2 ašis	$T_2 = \dots \% F_e$	$T_2 = \dots \% F_e$
3 ašis	$T_3 = \dots \% F_e$	$T_3 = \dots \% F_e$
...	...	...“

11 priedo 2 priedėlis

Įterpiamas 1.2.2 punktas:

„1.2.2. Jeigu bandymai atliekami vadovaujantis šiuo priedėliu prieš įsigaliojant šios taisyklės pakeitimams, padarytiems 11 serijos pakeitimų 2 papildymu ir, kartu su transporto priemonės, ašių arba stabdžių gamintojo pateiktais patvirtinamaisiais duomenimis, jais remiantis gaunama užtek-tinai informacijos, kad būtų galima laikytis 11 serijos pakeitimų 2 papildymu nustatytų reika-lavimų, šių bandymų duomenimis galima remtis rengiant naują bandymų ataskaitą arba papil-dant esančią ataskaitą, neatliekant pačių bandymų.“

2 dalis iš dalies pakeičiama taip:

„2. SIMBOLIAI IR APIBRĖŽTYS

2.1. Simboliai

P = – transporto priemonės masės dalis, tenkanti ašiai statinėmis sąlygomis;

F = – nejudamą ašį veikianti statmena kelio dangos jėga, lygi $P \cdot g$;

F_R = – bendra statmena kelio dangos jėga, veikianti visus nejudančios priekabos ratus;

F_e = – bandomoji ašių apkrova;

P_e = – F_e / g ;

g = – sunkio pagreitis $g = 9,81 \text{ m/s}^2$;

C = – stabdžių valdymo jėgos momentas;

C_0 = – stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas, apibrėžtis pateikta 2.2.2 punkte;

$C_{0,dec}$ = – deklaruotas stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas;

C_{max} = – deklaruotas didžiausias stabdžių valdymo jėgos momentas;

R = – padangos riedėjimo spindulys (dinaminis);

T = – stabdymo jėga padangos ir kelio sandūroje;

T_R = – bendra priekabos stabdymo jėga padangos ir kelio sandūroje;

M = – stabdymo momentas, lygus $T \cdot R$;

z = – stabdymo greitis, lygus T / F arba $M / (R F)$;

s = – pavaros eiga (darbinė eiga ir laisvoji eiga);

s_p = – žr. 19 priedo 9 priedėlį;

Th_A = – žr. 19 priedo 9 priedėlį;

l = – svirties ilgis;

r = – vidinis stabdžių būgnų spindulys arba efektyvusis stabdžių diskų spindulys;

p = – stabdžių įjungimo slėgis.

Pastaba. Simboliai su e raide yra susiję su parametrais, susijusiais su atskaitinių stabdžių bandymu, ir prireikus gali būti priskirti prie kitų simbolių.

2.2. Apibrėžtys

2.2.1. Disko arba būgno masė

2.2.1.1. Deklaruotoji masė – gamintojo deklaruota reprezentatyvi tuo pačiu kodu paženklinto stabdžio masė (žr. šio priedėlio 3.7.2.2 punktą).

2.2.1.2. Vardinė bandinio masė – gamintojo nurodyta disko arba būgno, kurį technikos tarnyba atitinkamai išbando, masė.

2.2.1.3. Faktinė bandinio masė – prieš bandymą technikos tarnybos išmatuota masė.

2.2.2. Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas

2.2.2.1. Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas (C_0) – valdymo jėgos momentas, reikalingas išmatuojamam stabdymo momentui sukurti. Šis momentas gali būti nustatytas ekstrapoliuojant matavimų duomenis, kai stabdymo greičio intervalas neviršija 15 proc., arba kitais lygiaverčiais būdais (pvz., 10 priedo 1.3.1.1 punktas).

2.2.2.2. Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas ($C_{0,dec}$) – gamintojo deklaruotas stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas, kuris yra tipiškas tų stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas (žr. šio priedėlio 3.7.2.2.1 punktą) ir yra reikalingas 19 priedo 2 diagramai nubrėžti.

2.2.2.3. Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas ($C_{0,e}$) nustatomas taikant 2.2.2.1 punkte nustatytą tvarką ir bandymo pabaigoje išmatuojamas technikos tarnybos.

2.2.3. Išorinis disko skersmuo:

2.2.3.1. Deklaruotas išorinis skersmuo – gamintojo deklaruotas išorinis disko skersmuo, kuris yra tipiškas išorinis to disko skersmuo (žr. šio priedėlio 3.7.2.2.1 punktą).

2.2.3.2. Vardinis išorinis skersmuo – gamintojo nurodytas išorinis disko, su kuriuo technikos tarnyba atlieka atitinkamą bandymą, skersmuo.

2.2.3.3. Faktinis išorinis skersmuo – prieš bandymą technikos tarnybos išmatuotas išorinis skersmuo.

2.2.4. Efektyvusis skirstymo veleno ilgis – atstumas nuo S formos kumštelio vidurio linijos iki veikiančios svirtelės vidurio linijos.

3.4 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

„3.4. Bandymų sąlygos (bendrosios)“

3.7–3.7.3 punktai turėtų būti išbraukti.

Įterpiami 3.7–3.9.4 punktai:

„3.7. Identifikaciniai duomenys

3.7.1. Toliau nurodyti aiškiai įskaitomi identifikaciniai duomenys pateikiami kartu matomoje ašies vietoje taip, kad jų nebūtų galima nutrinti:

a) ašies gamintojas ir (arba) gamyklinė markė;

b) ašies kodas (žr. šio priedėlio 3.7.2.1 punktą);

- c) stabdžio kodas (žr. šio priedėlio 3.7.2.2 punktą);
- d) F_e kodas (žr. šio priedėlio 3.7.2.3 punktą);
- e) pagrindinė bandymų ataskaitos numerio dalis (žr. šio priedėlio 3.9 punktą).

Toliau pateikiamas pavyzdys:

Ašies gamintojas ir (arba) gamyklinė markė ABC ID1-XXXXXX ID2-YYYYYY ID3-11200 ID4-ZZZZZZZ
--

3.7.1.1. Toliau nurodyti aiškiai įskaitomi identifikaciniai duomenys pateikiami kartu matomoje neintegruoto automatinio stabdžių reguliavimo mechanizmo vietoje taip, kad jų nebūtų galima nutrinti:

- a) gamintojas ir (arba) gamyklinė markė;
- b) tipas;
- c) versija.

3.7.1.2. Turi būti matoma aiškiai įskaitoma ir nenutrinama kiekvieno stabdžių trinkelės antdėklo gamyklinė markė ir tipas, kai antdėklas ir (arba) trinkelė sumontuojami ant stabdžių trinkelės ir (arba) laikančiojo disko.

3.7.2. Kodai

3.7.2.1. Ašies kodas

Ašies kodas žymi ašies klasę, atsižvelgiant į jos stabdymo jėgą ir (arba) sukimo momentą, kaip nurodyta ašies gamintojo.

Ašies kodas yra raidinis ir skaitmeninis kodas, sudarytas iš keturių ženklų „ID1-“, po kurių eina daugiausia 20 ženklų.

3.7.2.2. Stabdžio kodas

Stabdžio kodas yra raidinis ir skaitmeninis kodas, sudarytas iš keturių ženklų „ID2-“, po kurių eina daugiausia 20 ženklų.

Stabdys su tuo pačiu kodu yra stabdys, kurio nesiskiria šie kriterijai:

- a) stabdžio tipas (pvz., būgnas (S formos kumštelis, pleištas ir t. t.) arba diskinis stabdys (fiksotas, slankusis, viengubas arba dvigubas diskas ir t. t.));
- b) pagrindinė medžiaga (pvz., geležis arba spalvotieji metalai): apkabos korpuso, stabdžio atramos, stabdžių diskų ar būgno;
- c) matmenys su e raide pagal šio priedo 5 priedėlio 2A ir 2B brėžinius;
- d) pagrindinis būdas, kuriuo stabdžiu sukuriama stabdymo jėga;
- e) jeigu stabdžiai yra diskiniai, frikcinio žiedo montavimo būdas: fiksuotas arba slankusis;
- f) stabdymo jėgos stiprinimo koeficientas (B_F);
- g) skirtingos stabdžių charakteristikos, atsižvelgiant į 11 priede nustatytus reikalavimus, kurie nėra nurodyti 3.7.2.2.1 punkte.

3.7.2.2.1. Leidžiami stabdžių su tuo pačiu kodu skirtumai

Gali skirtis stabdžių su tuo pačiu kodu charakteristikos, atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

- a) didžiausio deklaruoto stabdžių valdymo jėgos momento (C_{max}) padidėjimą;
- b) deklaruotos stabdžių disko ir stabdžių būgno masės (m_{dec}) nuokrypį: ± 20 proc.;
- c) antdėklo ir (arba) trinkelės sumontavimo ant stabdžių trinkelės ir (arba) laikančiojo disko būdą;
- d) jeigu stabdžiai yra diskiniai, didžiausios stabdymo eigos padidėjimą;
- e) efektyvųjį skirstymo veleno ilgį;
- f) deklaruotą slenkstinį stabdymo jėgų momentą ($C_{0,dec}$);
- g) ± 5 mm nuo deklaruoto išorinio disko skersmens;
- h) diskų atvėsavimo sistemos tipą (ventiliuojama / neventiliuojama);
- i) stebulę (su integruota stebule ar be jos);
- j) diską su integruotu būgnu (su stovėjimo stabdžio funkcija ar be jos);
- k) geometrinis frikcinių disko paviršių ir disko montavimo ryšį;
- l) stabdžių trinkelės antdėklų tipą;
- m) medžiagų pokyčius (išskyrus pagrindinės medžiagos pokyčius, žr. 3.7.2.2 punktą), kurių atveju gamintojas patvirtina, kad minėti medžiagų pokyčiai neturi poveikio veiksmingumui atliekant privalomus bandymus;
- n) laikantįjį diską ir stabdžių trinkelės antdėklus.

3.7.2.3. F_e kodas

F_e kodas žymi bandomąją ašių apkrovą. Tai yra raidinis ir skaitmeninis kodas, sudarytas iš keturių ženklų „ID3-“, po kurių eina F_e vertė (daN), bet be „daN“ ženklo.

3.7.2.4. Bandymų ataskaitos kodas

Bandymų ataskaitos kodas yra raidinis ir skaitmeninis kodas, sudarytas iš keturių ženklų „ID4-“, po kurių eina pagrindinė bandymų ataskaitos numerio dalis.

3.7.3. Automatinis reguliavimo mechanizmas (integruotas ir neintegruotas)

3.7.3.1. Automatinio stabdžių reguliavimo mechanizmo tipai

To paties tipo automatinio reguliavimo mechanizmo nesiskiria šie kriterijai:

- a) korpusas: pagrindinė medžiaga (pvz., geležis ar nespaltvieji metalai, ketus ar kaltas plienas);
- b) leidžiamas didžiausias skečiamojo kumštelio veleno sukimo momentas;
- c) reguliavimo principas, pvz., priklausomas nuo eigos ar jėgos arba elektroninis ir (arba) mechaninis.

3.7.3.2. Automatinio reguliavimo mechanizmo versijos, atsižvelgiant į reguliavimo pobūdį

Tam pačiam tipui skirti automatinio reguliavimo mechanizmai, turintys poveikio stabdžio darbiniam tarpui, laikomi skirtingomis versijomis.

3.8. Bandymų kriterijai

Bandymų rezultatai turi įrodyti, kad paisoma visų šio priedo 2 priedėlyje nustatytų reikalavimų.

Jeigu reikia parengti naują bandymų ataskaitą apie pakeistą ašį ir (arba) stabdį arba ją papildyti, atsižvelgiant į 3.7.2.2.1 punkte nurodytus ribojimus, taikomi toliau nurodyti kriterijai, pagal kuriuos nustatoma, ar būtina atlikti papildomų bandymų, pasirenkant blogiausią atvejį atitinkančius variantus, dėl kurių susitariama su technikos tarnyba.

Šios santrumpos naudojamos kitoje lentelėje:

CT (visas bandymas)	Bandymas pagal 11 priedo 2 priedėlį 3.5.1 Papildomas šaltų stabdžių veiksmingumo bandymas 3.5.2 Bandymas įkaitusių stabdžių veiksmingumo sumažėjimui nustatyti (I tipo bandymas) (*) 3.5.3 Bandymas įkaitusių stabdžių veiksmingumo sumažėjimui nustatyti (III tipo bandymas) (*) Bandymas pagal 19 priedą 4. Šaltų priekabos stabdžių veikimo charakteristikos */ (*)
FT (bandymas įkaitusių stabdžių veiksmingumo sumažėjimui nustatyti)	Bandymas pagal 11 priedo 2 priedėlį: 3.5.1 Papildomas šaltų stabdžių veiksmingumo bandymas 3.5.2 Bandymas įkaitusių stabdžių veiksmingumo sumažėjimui nustatyti (I tipo bandymas) (*) 3.5.3 Bandymas įkaitusių stabdžių veiksmingumo sumažėjimui nustatyti (III tipo bandymas) (*)

(*) Jei taikoma.

Skirtumai pagal 3.7.2.2.1 punktą	Bandymų kriterijai
a) Didžiausio deklaruoto stabdžių valdymo jėgos momento (C_{max}) padidėjimas	Leidžiamas pokytis, papildomi bandymai neatliekami.
b) Deklaruotos stabdžių disko ir stabdžių būgno masės (m_{de}) nuokrypis: ± 20 proc.	CT. Išbandomas lengviausias variantas. Jeigu, išbandant naują variantą, vardinė bandinio masė nukrypsta mažiau nei 5 proc. nuo pirmiau išbandyto varianto, kurio vardinė vertė yra didesnė, galima apsieiti be lengvesnio varianto bandymo. Faktinė bandinio masė nuo vardinės bandinio masės gali skirtis ± 5 proc.
c) Antdėklo ir (arba) trinkelės sumontavimo ant stabdžių trinkelės ir (arba) laikančiojo disko būdas	Gamintojo nurodytas blogiausias atvejis, dėl kurio susitarta su bandymą atliekančia technikos tarnyba.
d) Jeigu stabdžiai yra diskiniai, didžiausios stabdžio eigos padidėjimas	Leidžiamas pokytis, papildomi bandymai neatliekami.
e) Efektyvusis skirstymo veleno ilgis	Blogiausiu atveju laikomas mažiausias skirstymo veleno sukimosi standis ir toks atvejis tikrinamas: i) FT būdu arba ii) leidžiamas pokytis ir papildomi bandymai neatliekami, jeigu apskaičiuojant galima įrodyti poveikį eigai ir stabdymo jėgai. Tokiu atveju bandymų ataskaitoje nurodomos šios ekstrapoliacinės vertės: s_e, C_e, T_e, T_e/F_e.

Skirtumai pagal 3.7.2.2.1 punktą	Bandymų kriterijai
f) Deklaruotas slenkstinis stabdymo jėgų momentas ($C_{0,dec}$)	Patikrinama, ar stabdymo veiksmingumas atitinka 19 priedo 2 diagramoje nurodytas ribas.
g) ± 5 mm nuo deklaruoto išorinio disko skersmens	Blogiausio atvejo bandymu laikomas bandymas, pasirenkant mažiausią skersmenį. Faktinis išorinis bandinio skersmuo nuo ašių gamintojo nurodyto vardinio išorinio skersmens gali skirtis ± 1 mm.
h) Diskų atvėsimo sistemos tipas (ventiliuojama / neventiliuojama)	Išbandomas kiekvienas tipas.
i) Stebulė (su integruota stebule ar be jos)	Išbandomas kiekvienas tipas.
j) Diskas su integruotu būgnu, su stovėjimo stabdžio funkcija ar be jos	Šios charakteristikos bandymas nėra reikalingas.
k) Geometrinis frikcinių disko paviršių ir disko montavimo ryšys	Šios charakteristikos bandymas nėra reikalingas.
l) Stabdžių trinkelės antdėklų tipas	Kiekvienas stabdžių trinkelės antdėklo tipas.
m) Medžiagų pokyčiai (išskyrus pagrindinės medžiagos pokyčius, žr. 3.7.2.2 punktą), kurių atveju gamintojas patvirtina, kad minėti medžiagų pokyčiai neturi poveikio veiksmingumui atliekant privalomus bandymus	Šios sąlygos patikrinimo bandymas nėra reikalingas
n) Laikantysis diskas ir stabdžių trinkelės antdėklai	Blogiausio atvejo bandymo sąlygos: (*) Laikantysis diskas: Mažiausias storis Stabdžių trinkelės antdėklas: lengviausias stabdžių trinkelės antdėklas

(*) Bandymas nereikalingas, jeigu gamintojas gali įrodyti, kad pokytis neturi poveikio standžiui.

3.8.1. Jeigu, vadovaujantis 3.7.3.1 ir 3.7.3.2 punktais, automatinio reguliavimo mechanizmo parametrai nukrypsta nuo išbandytojo mechanizmo, vadovaujantis šio priedėlio 3.6.2 punktu, būtina atlikti papildomą bandymą.

3.9. Bandymų ataskaita

3.9.1. Bandymų ataskaitos numeris

Bandymų ataskaitos numerį sudaro dvi dalys: pagrindinė dalis ir priedėlis, rodantis, kokio lygio bandymų ataskaita parengta.

Pagrindinė dalis, sudaryta iš ne daugiau kaip 20 ženklų, ir priedėlis aiškiai atskiriami vienas nuo kito, pvz., tašku ar brūkšniu.

Pagrindinė bandymų ataskaitos numerio dalis susijusi tik su stabdžiais, kurių kodas ir stabdymo jėgos stiprinimo koeficientas yra tie patys (vadovaujantis šios taisyklės 19 priedo 4 dalimi).

3.9.2. Bandymų kodas

Be bandymų ataskaitos numerio naudojamas bandymų kodas, sudarytas iš ne daugiau kaip aštuonių ženklų (pvz., ABC123), žymintis kodams ir bandiniams taikomus bandymų rezultatus ir aprašytas naudojant 3.7 punkte pateiktus duomenis.

- 3.9.3. Bandymų rezultatai
- 3.9.3.1. Pagal šio priedėlio 3.5 ir 3.6.1 punktus atliktų bandymų rezultatai pateikiami šio priedo 3 priedėlyje pateikto pavyzdžio blanke.
- 3.9.3.2. Kai stabdžiuose yra įmontuotas alternatyvus stabdžių reguliavimo mechanizmas, pagal šio priedėlio 3.6.2 punktą atliktų bandymų rezultatai pateikiami šio priedo 4 priedėlyje pateikto pavyzdžio blanke.
- 3.9.4. Informacinis dokumentas
- Ašies ar transporto priemonės gamintojo pateiktas informacinis dokumentas, kuriame pateikiama bent jau šio priedo 5 priedėlyje nurodyta informacija, yra bandymų ataskaitos dalis.
- Prireikus informaciniame dokumente nurodomi įvairūs stabdžių ir (arba) ašies įrangos variantai, atsižvelgiant į 3.7.2.2.1 punkte išvardytus esminius kriterijus.“

4.1 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

- „4.1. Komponentų patikrinimas
- Tvirtinamos transporto priemonės stabdžių specifikacija turi atitikti 3.7 ir 3.8 punktuose nustatytus reikalavimus.“

4.1.1–4.1.7 punktai turėtų būti išbraukti.

4.3.1.4 punkte pateikta formulė iš dalies pakeičiama taip:

$$„T = (T_e - 0,01 \cdot F_e) \frac{C - C_o}{C_e - C_{oe}} \cdot \frac{R_e}{R} + 0,01 \cdot F“$$

4.3.2 punkte pateikta formulė iš dalies pakeičiama taip:

$$„\frac{T_R}{F_R} = \frac{\Sigma T}{\Sigma F}“$$

11 priedo 3 priedėlis

Iš dalies pakeičiamas taip (įskaitant 1A, 1B, 2A ir 2B brėžinių išbraukimą):

„3 PRIEDĖLIS

Bandymų ataskaitos pavyzdys, kaip nustatyta šio priedo 2 priedėlio 3.9 punkte

BANDYMŲ ATASKAITOS Nr.

Pagrindinė dalis: ID4-

Priedėlis:

1. BENDROJI INFORMACIJA
- 1.1. Ašies gamintojas (pavadinimas ir adresas):
- 1.1.1. Ašies gamintojo naudojama gamyklinė markė:
- 1.2. Stabdžių gamintojas (pavadinimas ir adresas):
- 1.2.1. Stabdžio kodas ID2-:
- 1.2.2. Automatinis stabdžių reguliavimo mechanizmas: integruotas / neintegruotas ⁽¹⁾
- 1.3. Gamintojo parengtas informacinis dokumentas:

2. BANDYMŲ ĮRAŠAI

Turi būti šie įrašai apie kiekvieną bandymą:

- 2.1. Bandymų kodas (žr. šio priedo 2 priedėlio 3.9.2 punktą):
- 2.2. Bandinys: (Tikslus su gamintojo parengtu informaciniu dokumentu susijusio išbandyto varianto identifikavimas. Žr. šio priedo 2 priedėlio 3.9.2 punktą)
 - 2.2.1. Ašis
 - 2.2.1.1. Ašies kodas: ID1-.....
 - 2.2.1.2. Išbandytos ašies identifikavimas:
 - 2.2.1.3. Bandomoji ašių apkrova (Fe kodas): ID3-
 - 2.2.2. Stabdys
 - 2.2.2.1. Stabdžio kodas: ID2-.....
 - 2.2.2.2. Išbandyto stabdžio identifikavimas:
 - 2.2.2.3. Didžiausia stabdžio eiga ⁽²⁾:
 - 2.2.2.4. Efektyvusis skirstymo veleno ilgis ⁽³⁾:
 - 2.2.2.5. Medžiagų pokyčiai, kaip nustatyta šio priedo 2 priedėlio 3.8 punkto m papunktyje:
 - 2.2.2.6. Stabdžio būgnas arba stabdžio diskas ⁽¹⁾
 - 2.2.2.6.1. Faktinė bandomojo disko arba būgno masė ⁽¹⁾:
 - 2.2.2.6.2. Vardinis išorinis disko skersmuo ⁽²⁾:
 - 2.2.2.6.3. Diskų atvėsavimo sistemos tipas (ventiliuojama / neventiliuojama) ⁽¹⁾
 - 2.2.2.6.4. Su integruota stebule ar be jos ⁽¹⁾
 - 2.2.2.6.5. Diskas su integruotu būgnu, su stovėjimo stabdžio funkcija ar be jos ⁽¹⁾ ⁽²⁾
 - 2.2.2.6.6. Geometrinis frikinių disko paviršių ir disko montavimo ryšys:
 - 2.2.2.6.7. Pagrindinė medžiaga:
 - 2.2.2.7. Stabdžių trinkelės antdėklas arba trinkelė ⁽¹⁾
 - 2.2.2.7.1. Gamintojas:
 - 2.2.2.7.2. Gamyklinė markė:
 - 2.2.2.7.3. Tipas:
 - 2.2.2.7.4. Antdėklo ir (arba) trinkelės sumontavimo ant stabdžių trinkelės ir (arba) laikančiojo disko būdas ⁽¹⁾:
 - 2.2.2.7.5. Laikančiojo disko storis, stabdžių trinkelės antdėklų storis ar kiti aprašomojo pobūdžio duomenys (gamintojo parengtas informacinis dokumentas) ⁽¹⁾:

2.2.2.7.6. Pagrindinė stabdžių trinkelės antdėklų ir (arba) laikančiojo disko medžiaga ⁽¹⁾:

2.2.3. Automatinis stabdžių reguliavimo mechanizmas (netaikoma, kai automatinis stabdžių reguliavimo mechanizmas jau integruotas) ⁽¹⁾

2.2.3.1. Gamintojas (pavadinimas ir adresas):

2.2.3.2. Gamyklinė markė:

2.2.3.3. Tipas:

2.2.3.4. Versija:

2.2.4. Ratas (-ai) (dėl matmenų žr. šio priedo 5 priedėlio 1A ir 1B brėžinius)

2.2.4.1. Atskaitinis padangų riedėjimo spindulys (R_e) esant bandomajai ašių apkrovai (F_e):

2.2.4.2. Duomenys apie per bandymus pritvirtintą ratą:

Padangų dydis	Ratlankių dydis	X_e (mm)	D_e (mm)	E_e (mm)	G_e (mm)

2.2.5. Svirties ilgis (l_e):

2.2.6. Stabdžių kamera

2.2.6.1. Gamintojas:

2.2.6.2. Gamyklinė markė:

2.2.6.3. Tipas:

2.2.6.4. (Bandymas) Atpažinties numeris:

2.3. Bandymų rezultatai (pakoreguota, atsižvelgiant į 0,01 F_e dydžio riedėjimo varžą)

2.3.1. O_2 ir O_3 kategorijų transporto priemonės

Bandymo tipas:		0	I	
11 priedo 2 priedėlio punktas		3.5.1.2	3.5.2.2/3	3.5.2.4
Bandymo greitis km/h	km/h	40	40	40
Stabdžių pavaros slėgis (p_e)	kPa	—	—	—
Stabdymo trukmė, min.	min	—	2,55	—
Pasiekta stabdymo jėga (T_e)	daN	—	—	—
Stabdžių veiksmingumas (T_e/F_e)-	—	—	—	—
Pavaros eiga (s_e),	mm	—	—	—
Stabdžių valdymo jėgos momentas (C_e),	Nm	—	—	—
Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas ($C_{0,e}$),	Nm	—	—	—

2.3.2. O₄ kategorijos transporto priemonės

Bandymo tipas:		0	III	
11 priedo 2 priedėlio punktas		3.5.1.2	3.5.3.1	3.5.3.2
Pradinis bandymo greitis,	km/h	60		60
Galutinis bandymo greitis,	km/h			
Stabdžių pavaros slėgis (p _e)	kPa		—	
Stabdžių spūdzių skaičius	—	—	20	—
Stabdymo ciklo trukmė,	s	—	60	—
Pasiekta stabdymo jėga (T _e),	daN			
Stabdžių veiksmingumas (T _e /F _e)	—			
Pavaros eiga (s _e),	mm		—	
Stabdžių valdymo jėgos momentas (C _e),	Nm		—	
Stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas (C _{o,e}),	Nm		—	

2.3.3. Šiame punkte pateikta lentelė turi būti užpildyta tik tuo atveju, kai stabdys bandomas šios taisyklės 19 priedo 4 punkte nustatyta tvarka, siekiant patikrinti šaltų stabdžių veikimo charakteristikas ir atsižvelgiant į stabdymo jėgos stiprinimo koeficientą (B_F).

2.3.3.1. Stabdymo jėgos stiprinimo koeficientas (B_F):

2.3.3.2. Deklaruotas slenkstinis stabdymo jėgos momentas (C_{0,dec}),

2.3.4. Automatinio stabdžių reguliavimo mechanizmo veiksmingumas (jei taikoma)

2.3.4.1. Vadovaujantis 11 priedo 2 priedėlio 3.6.3 punktu, veikia laisvai: taip / ne ⁽¹⁾

3. TAIKYMO INTERVALAS

Taikymo intervalas rodo, kuriems šioje bandymų ataskaitoje nurodytiems ašių ir (arba) stabdžių variantams taikomi atskiri bandymų kodai.

4. Šis bandymas atliktas, o apie rezultatus pranešta vadovaujantis Taisyklės Nr. 13 su paskutiniais ... serijos pakeitimais 11 priedo 2 priedėliu ir, kai taikoma, 19 priedo 4 punktu.

Užbaigiant 11 priedo 2 priedėlio 3.6 punkte nustatytą bandymą, Taisyklės Nr. 13 5.2.2.8.1 punkte nustatyti reikalavimai laikomi įvykdytais / neįvykdytais ⁽⁴⁾. ⁽¹⁾

BANDYMUS ATLIEKANTI TECHNIKOS TARNYBA ⁽⁵⁾

Parašas: Data:

5. PATVIRTINIMĄ SUTEIKIANTI INSTITUCIJA ⁽⁵⁾

Parašas: Data:

⁽¹⁾ Išbraukti, kas netaikoma.

⁽²⁾ Taikoma tik diskiniams stabdžiams.

⁽³⁾ Taikoma tik būgniniams stabdžiams.

⁽⁴⁾ Pildoma, kai įrengiamas stabdžių dilimą mažinantis automatinis įtaisas.

⁽⁵⁾ Turi pasirašyti skirtingi asmenys, net jeigu technikos tarnyba ir patvirtinimą suteikianti institucija – ta pati organizacija, arba su ataskaita turi būti pateiktas atskiras patvirtinimą suteikiančios institucijos leidimas.“

11 priedo 4 priedėlis

11 priedo 4 priedėlio 1.1 punkte frazė „Techniškai leidžiama ašių apkrova (P_e)“ pakeičiama fraze „Bandomoji ašių apkrova (F_e kodas): ID3-“

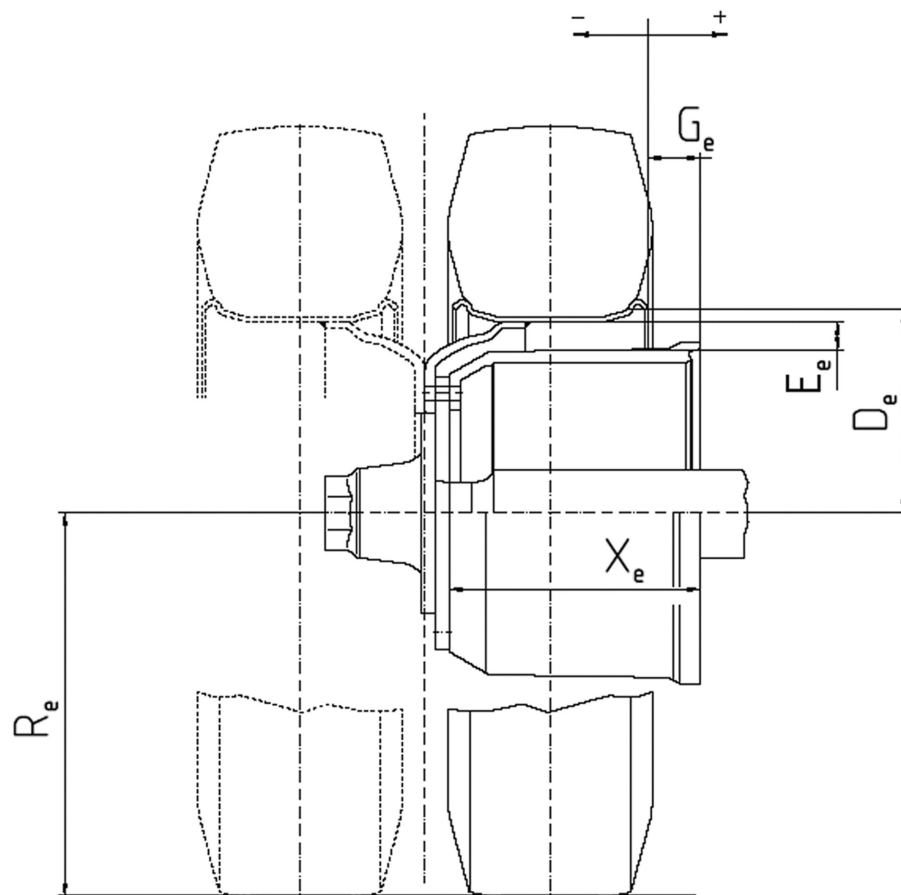
11 priede įterpiamas 5 priedėlis:

„5 PRIEDĖLIS

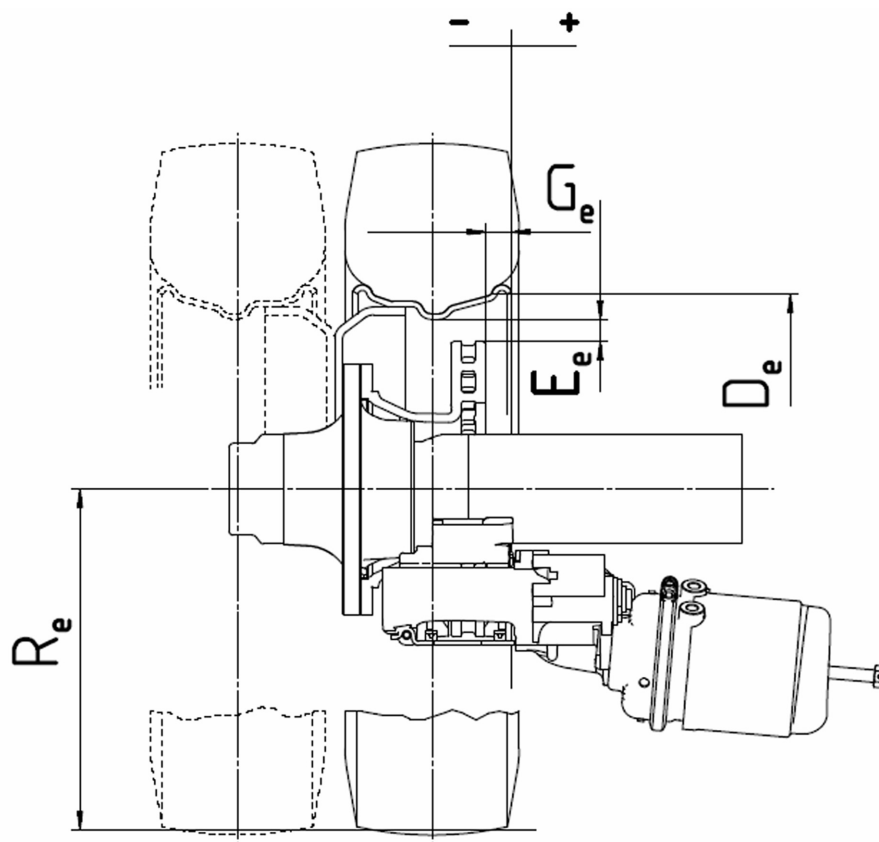
Informacinis dokumentas apie priekabos ašis ir stabdžius, naudojamas taikant alternatyvius I ir III tipų bandymus

1. BENDROJI INFORMACIJA
 - 1.1. Transporto priemonės gamintojo pavadinimas ir adresas:
2. DUOMENYS APIE AŠIS
 - 2.1. Gamintojas (pavadinimas ir adresas):
 - 2.2. Tipas ir (arba) variantas:
 - 2.3. Ašies kodas: ID1-
 - 2.4. Bandomoji ašies apkrova (F_e): daN
 - 2.5. Duomenys apie ratus ir stabdžius, remiantis 1A ir 1B brėžiniais

1A brėž.

1B brėž.

3. STABDŽIAI

3.1. Bendroji informacija

3.1.1. Gamyklinė markė:

3.1.2. Gamintojas (pavadinimas ir adresas):

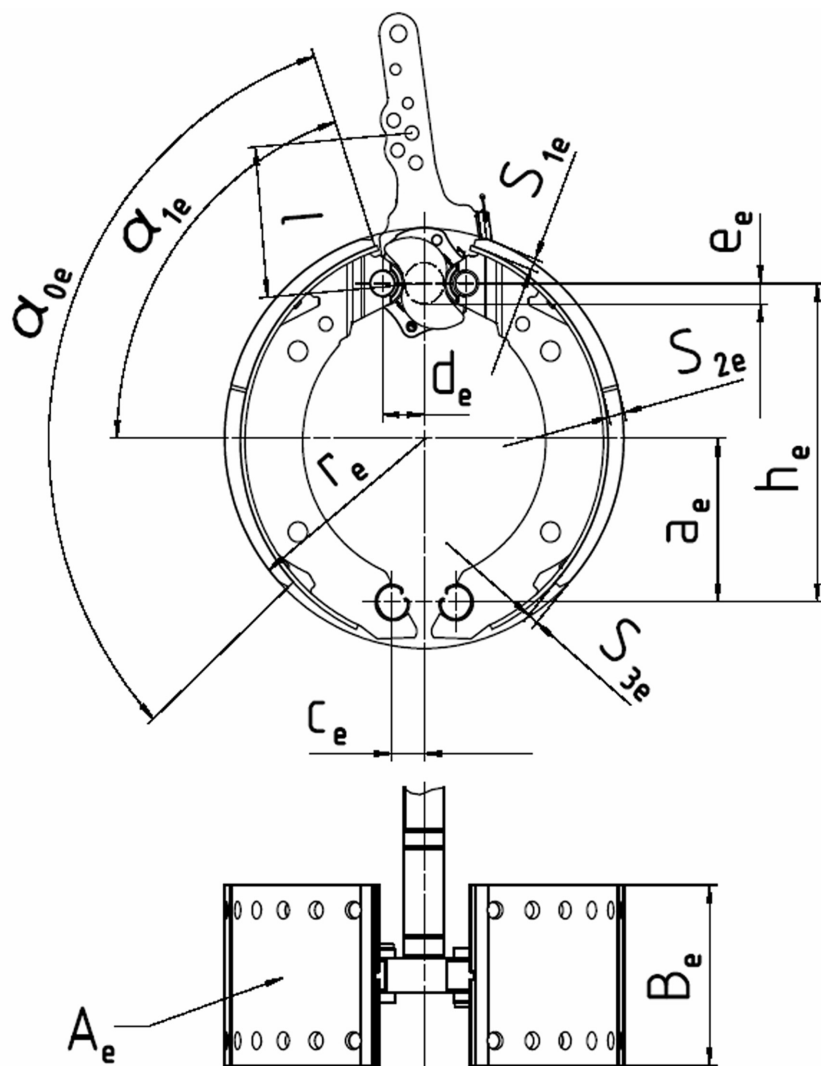
3.1.3. Stabdžių tipas (pvz., būgniniai / diskiniai):

3.1.3.1. Variantas (pvz., S formos kumštelis, vienas pleištas ir t. t.):

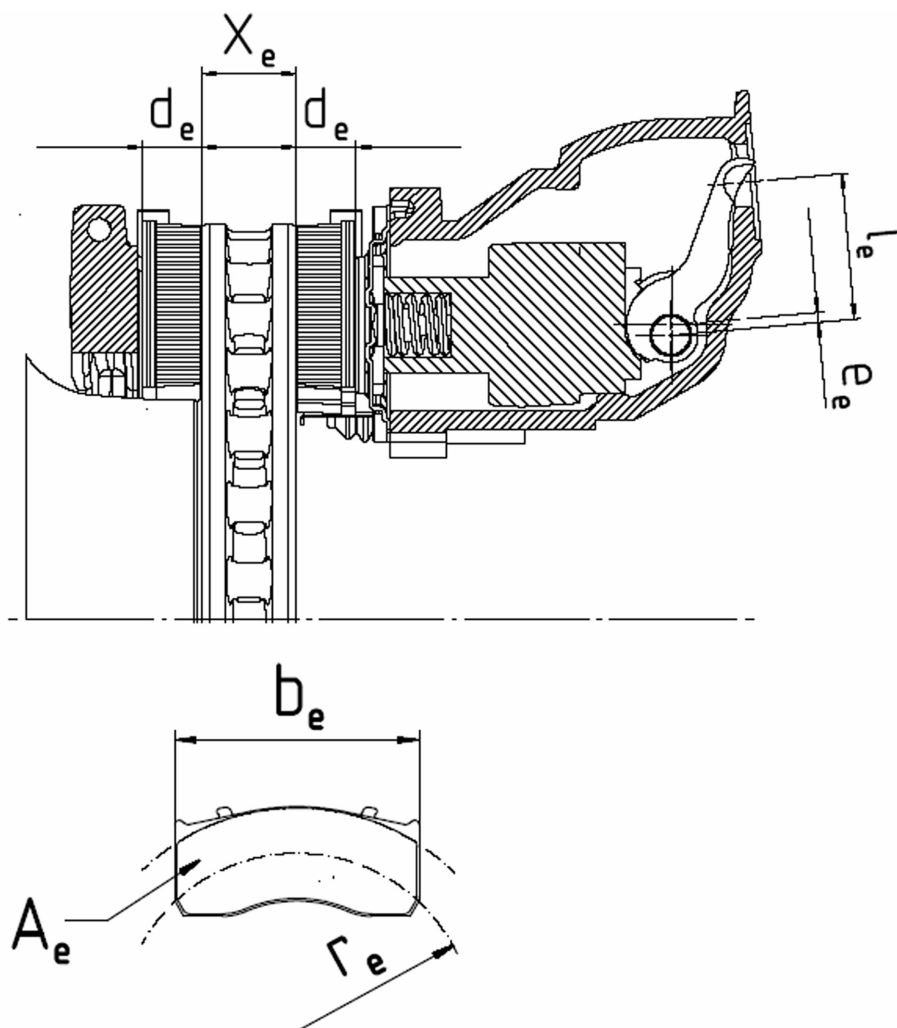
3.1.4. Stabdžio kodas: ID2-.....

3.1.5. Duomenys apie stabdžius, remiantis 2A ir 2B brėžiniais:

2A brėž.

2B brėž.

x_e	a_e	h_e	c_e	d_e	e_e	α_{0e}	α_{1e}	b_e	r_e	A_e	S_{1e}	S_{2e}	S_{3e}
(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)	(mm)			(mm)	(mm)	(cm ²)	(mm)	(mm)	(mm)

3.2. Duomenys apie būgninius stabdžius

3.2.1. Stabdžių reguliavimo mechanizmas (išorinis / integruotas):

3.2.2. Deklaruotas didžiausias stabdžių valdymo jėgos momentas (C_{max}):Nm3.2.3. Mechaninis veiksmingumas: η =3.2.4. Deklaruotas slenkstinis stabdymo jėgos momentas ($C_{0,dec}$):Nm

3.2.5. Efektyvusis skirstymo veleno ilgis: mm

3.3. Stabdžių būgnas

3.3.1. Didžiausias frikcinio paviršiaus skersmuo (dilimo riba)mm

3.3.2. Pagrindinė medžiaga:

3.3.3. Deklaruota masė: kg

3.3.4. Vardinė masė: kg

3.4.	Stabdžių trinkelės antdėklai	
3.4.1.	Gamintojas ir adresas	
3.4.2.	Gamyklinė markė	
3.4.3.	Tipas	
3.4.4.	Identifikavimas (stabdžių trinkelės antdėklo tipo identifikavimas)	
3.4.5.	Mažiausias storis (dilimo riba)	mm
3.4.6.	Frikinės medžiagos pritvirtinimo prie stabdžių trinkelės būdas:	
3.4.6.1.	Blogiausias tvirtinimo atvejis (jeigu yra daugiau kaip vienas):	
3.5.	Duomenys apie diskinius stabdžius	
3.5.1.	Prijungimo prie ašies tipas (ašinis, radialinis, integruotas ir t. t.):	
3.5.2.	Stabdžių reguliavimo mechanizmas (išorinis / integruotas):	
3.5.3.	Didžiausia kameros eiga:	mm
3.5.4.	Deklaruota didžiausia įvedama jėga Th_{Amax} :	daN
3.5.4.1.	$C_{max} = Th_{Amax} \cdot l_e$:	Nm
3.5.5.	Trinties spindulys: $r_e =$	mm
3.5.6.	Svirties ilgis: $l_e =$	mm
3.5.7.	Stabdymo ir (arba) stabdžių valdymo jėgų santykis (l_e/e_e) $i =$	
3.5.8.	Mechaninis veiksmingumas: $\eta =$	
3.5.9.	Deklaruotas stabdžių valdymo pradinis jėgų momentas $(Th_{A0,dec})$:	N
3.5.9.1.	$C_{0,dec} = Th_{A0,dec} \cdot l_e$:	Nm
3.5.10.	Mažiausias rotoriaus storis (dilimo riba):	mm
3.6.	Duomenys apie stabdžių diskus	
3.6.1.	Diskų tipo aprašymas:	
3.6.2.	Prijungimas arba primontavimas prie stebulės:	
3.6.3.	Ventiliavimas (taip / ne):	
3.6.4.	Deklaruota masė:	kg
3.6.5.	Vardinė masė:	kg
3.6.6.	Deklaruotas išorinis skersmuo:	mm
3.6.7.	Mažiausias išorinis skersmuo:	mm
3.6.8.	Vidinis frikcinio žiedo skersmuo:	mm
3.6.9.	Ventiliacinio kanalo plotis (jeigu taikoma):	mm
3.6.10.	Pagrindinė medžiaga:	
3.7.	Duomenys apie stabdžių trinkeles	
3.7.1.	Gamintojas ir adresas:	
3.7.2.	Gamyklinė markė:	
3.7.3.	Tipas:	
3.7.4.	Identifikavimas (laikančiojo trinkelės disko tipo identifikavimas):	
3.7.5.	Mažiausias storis (dilimo riba):	mm
3.7.6.	Frikinės medžiagos pritvirtinimo prie laikančiojo trinkelės disko būdas:	
3.7.6.1.	Blogiausias tvirtinimo atvejis (jeigu yra daugiau kaip vienas):	“

13 priedo pakeitimai

13 priedo 4.3 punktas pakeičiamas taip:

„4.3. Esant gedimui, kaip apibrėžta 4.1 punkte, taikomi toliau nurodyti reikalavimai.

Variklinės transporto priemonės.

Sugedus darbinių stabdžių sistemos pavaros daliai, liekamasis stabdžių veiksmingumas turi atitikti susijusiai transporto priemonei numatytą veiksmingumą, kaip apibrėžta šios taisyklės 5.2.1.4 punkte. Šis reikalavimas netaikomas nukrypstančiu nuo atsarginiams stabdžiams taikomų reikalavimų.

Priekabos.

Liekamasis stabdžių veiksmingumas turi atitikti veiksmingumą, nustatytą šios taisyklės 5.2.2.15.2 punkte.“

16 priedo pakeitimai

16 priedas iš dalies pakeičiamas taip:

„16 PRIEDAS

Velkančiųjų transporto priemonių ir priekabų suderinamumas, atsižvelgiant į duomenų perdavimą pagal ISO 11992

1. BENDROJI INFORMACIJA

- 1.1. Šiame priede nustatyti reikalavimai taikomi tik velkančiosioms transporto priemonėms ir priekaboms, kuriose įrengta elektrinė valdymo linija, kaip apibrėžta taisyklės 2.24 punkte.
- 1.2. ISO 7638 standartu nustatyta jungtimi tiekama elektra priekabos stabdžių sistemai arba stabdžių antiblokavimo sistemai. Jeigu transporto priemonėje įrengiama elektrinė valdymo linija, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.24 punkte, šios jungties 6 ir 7 kontaktais taip pat užtikrinama duomenų perdavimo sąsaja (žr. taisyklės 5.1.3.6 punktus).
- 1.3. Šiame priede nustatomi reikalavimai, taikomi velkančiųjų transporto priemonių ir priekabų duomenų suderinimui, apibrėžtam ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007.
2. ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, apibrėžtų duomenų, perduodamų elektrine valdymo linija, parametrų suderinimas
- 2.1. Šioje taisyklėje nurodomos funkcijos ir susiję pranešimai, kurie prireikus suderinami velkančiojoje transporto priemonėje arba priekaboje.

2.1.1. Priekabai siunčiami velkančiosios transporto priemonės pranešimai:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda	Taisyklė Nr. 13 Nuoroda
Darbinio ir (arba) atsarginio stabdžio užklauso signalo reikšmė	EBS11 3–4 baitai	10 priedo 3.1.3.2 punktas
Dviejų elektrinių grandinių stabdžio užklauso signalo reikšmė	EBS12 3 baitai, 1–2 bitai	Taisyklės Nr. 13 5.1.3.2 punktas
Pneumatinė valdymo linija	EBS12 3 baitai, 5–6 bitai	Taisyklės Nr. 13 5.1.3.2 punktas

2.1.2. Velkančiąjai transporto priemonei siunčiami priekabos pranešimai:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda	Taisyklė Nr. 13 Nuoroda
Aktyvus / pasyvus transporto priemonės dinamikos valdymas (VDC)	EBS21 2 baitai 1–2 baitai	21 priedo 2.1.6 punktas
Pakankamas / nepakankamas transporto priemonės elektros maitinimo šaltinis	EBS22 2 baitai 1–2 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.2.20 punktas
Raudonos spalvos išpėjamojo signalo užklausa	EBS22 2 baitai 3–4 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.2.15.2.1, 5.2.2.16 ir 5.2.2.20 punktai
Maitinimo linijos stabdymo užklausa	EBS22 4 baitai 3–4 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.2.15.2 punktas
Stabdymo žibintų užklausa	EBS22 4 baitai 5–6 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.2.22.1 punktas
Pakankamas / nepakankamas pneumatinis transporto priemonės maitinimo šaltinis	EBS23 1 baitas 7–8 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.2.16 punktas

2.2. Kai siunčiami šie priekabos pranešimai, velkančiojoje transporto priemonėje vairuotojui duodamas išpėjimas:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda	Būtina išpėti vairuotoją
Aktyvus / pasyvus transporto priemonės dinamikos valdymas (VDC) ⁽¹⁾	EBS21 2 baitai 1–2 baitai	21 priedo 2.1.6 punktas
Raudonos spalvos išpėjamojo signalo užklausa	EBS22 2 baitai 3–4 baitai	Taisyklės Nr. 13 5.2.1.29.2.1 punktas

⁽¹⁾ VDC – transporto priemonės dinamikos valdymas, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiamas kaip transporto priemonės stabilizavimo sistema (žr. taisyklės 2.34 punktą).

2.3. Velkančiojoje transporto priemonėje ar priekaboje suderinami šie pranešimai, nustatyti ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007:

2.3.1. Priekabai siunčiami velkančiosios transporto priemonės pranešimai.

Šiuo metu nenustatyta jokių pranešimų.

2.3.2. Velkančiąjai transporto priemonei siunčiami priekabos pranešimai:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda
Aktyvus / pasyvus darbinis transporto priemonės stabdys	EBS22 1 baitas, 5–6 baitai
Stabdoma naudojant suderintą elektrinę valdymo liniją	EBS22 4 baitai, 7–8 baitai
Geometrinis duomenų indeksas	EBS24 1 baitas
Geometrinio duomenų indekso turinys	EBS24 2 baitai

2.4. Kai transporto priemonėje įdiegiama su atitinkamu parametru susijusi funkcija, velkančiojoje transporto priemonėje arba prireikus priekaboje suderinami toliau nurodyti pranešimai.

2.4.1. Priekabai siunčiami velkančiosios transporto priemonės pranešimai:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda
Transporto priemonės tipas	EBS11 2 baitai, 3–4 baitai
Aktyvus / pasyvus transporto priemonės dinamikos valdymas (VDC) ⁽¹⁾	EBS11 2 baitai, 5–6 baitai
Priekinės arba kairiosios transporto priemonės dalies stabdžio užklauso signalo reikšmė	EBS11 7 baitai
Galinės arba dešinėsios transporto priemonės dalies stabdžio užklauso signalo reikšmė	EBS11 8 baitai
Apsaugos nuo apsvertimo (ROP) sistema yra įjungta / išjungta ⁽²⁾	EBS12 1 baitas, 3–4 baitai
Sukamojo svyravimo valdymo sistema yra įjungta / išjungta ⁽³⁾	EBS12 1 baitas, 5–6 baitai
Įjungtama / išjungtama apsaugos nuo apsvertimo (ROP)sistema ⁽²⁾	EBS12 2 baitai, 1–2 baitai
Įjungtama / išjungtama sukamojo svyravimo valdymo sistema ⁽³⁾	EBS12 2 baitai, 3–4 baitai
Pagalbinė traukos užklausa	RGES11 1 baitas, 7–8 baitai
Pakeliamoji ašis Nr. 1, padėties užklausa	EBS11 2 baitai, 1–2 baitai
Pakeliamoji ašis Nr. 2, padėties užklausa	RGES11 2 baitai, 3–4 baitai
Vairuojamosios ašies užblokavimo užklausa	RGES11 2 baitai, 5–6 baitai
Sekundės	TD11 1 baitas
Minutės	TD11 2 baitai
Valandos	TD11 3 baitai
Mėnesiai	TD11 4 baitai
Diena	TD11 5 baitai
Metai	TD11 6 baitai
Vietos minutės atskaita	TD11 7 baitai
Vietos valandos atskaita	TD11 8 baitai

⁽¹⁾ VDC – transporto priemonės dinamikos valdymas, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiamas kaip transporto priemonės stabilizavimo sistema (žr. taisyklės 2.34 punktą).

⁽²⁾ ROP – transporto priemonės apsaugos nuo apsvertimo sistema, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiama kaip transporto priemonės apsaugos nuo apsvertimo valdymas (žr. taisyklės 2.32.2.2 punktą).

⁽³⁾ Sukamojo momento valdymas, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiamas kaip važiavimo krypties valdymas (žr. taisyklės 2.32.2.1 punktą).

2.4.2. Velkančiąjai transporto priemonei siunčiami priekabos pranešimai:

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda
Šoninės arba ašinės stabdymo jėgos pasiskirstymo suderinimas	EBS21 2 baitai, 3–4 baitai
Nuo ratų priklausomas transporto priemonės greitis	EBS21 3–4 baitai
Šoninis pagreitis	EBS21 8 baitai
Aktyvi / pasyvi transporto priemonės ABS	EBS22 1 baitas, 1–2 baitai
Geltonos spalvos įspėjamojo signalo užklausa	EBS22 2 baitai, 5–6 baitai
Transporto priemonės tipas	EBS22 3 baitai, 5–6 baitai
Pagalbinė privažiavimo prie pakrovimo vietos sistema	EBS22 4 baitai, 1–2 baitai
Suminė ašių apkrova	EBS22 5–6 baitai
Pakankamas / nepakankamas padangų slėgis	EBS23 1 baitas, 1–2 baitai
Stabdžių trinkelės antdėklas yra pakankamas / nepakankamas	EBS23 1 baitas, 3–4 baitai
Stabdymo temperatūra	EBS23 1 baitas, 5–6 baitai
Padangų / ratų identifikavimas (slėgis)	EBS23 2 baitai
Padangų / ratų identifikavimas (antdėklai)	EBS23 3 baitai
Padangų / ratų identifikavimas (temperatūra)	EBS23 4 baitai
Oro padangose slėgis (faktinis oro padangose slėgis)	EBS23 5 baitai
Stabdžių trinkelės antdėklai	EBS23 6 baitai
Stabdymo temperatūra	EBS23 7 baitai
Pirmosios ašies kairiojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 1 baitas
Pirmosios ašies dešiniojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 2 baitai
Antrosios ašies kairiojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 3 baitai
Antrosios ašies dešiniojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 4 baitai
Trečiosios ašies kairiojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 5 baitai
Trečiosios ašies dešiniojo rato stabdžių cilindro slėgis	EBS25 6 baitai
Apsaugos nuo apsivertimo (ROP) sistema yra įjungta / išjungta ⁽¹⁾	EBS25 7 baitai, 1–2 baitai
Sukamojo svyravimo valdymo sistema yra įjungta / išjungta ⁽²⁾	EBS25 7 baitai, 3–4 baitai

Funkcija / parametras	ISO 11992-2:2003 Nuoroda
Pagalbinė trauka	RGES21 1 baitas, 5–6 bitai
Pakeliamosios ašies Nr. 1 padėtis	RGES21 2 baitas, 1–2 bitai
Pakeliamosios ašies Nr. 2 padėtis	RGES21 2 baitai, 3–4 bitai
Vairuojamosios ašies užblokavimas	RGES21 2 baitai, 5–6 bitai
Padangų / ratų identifikavimas	RGE23 1 baitas
Padangų temperatūra	RGE23 2–3 baitai
Oro nuotėkio (padangose) nustatymas	RGE23 4–5 baitai
Pradinio slėgio padangose nustatymas	RGES23 6 baitai, 1–3 bitai

(¹) ROP – transporto priemonės apsaugos nuo apsivertimo sistema, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiama kaip transporto priemonės apsaugos nuo apsivertimo valdymas (žr. taisyklės 2.32.2.2 punktą).

(²) YC – sukamojo momento valdymas, kaip apibrėžta ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, šioje taisyklėje apibrėžiamas kaip važiavimo krypties valdymas (žr. taisyklės 2.32.2.1 punktą).

- 2.5. Visų kitų velkančiosios transporto priemonės ir priekabos pranešimų, apibrėžtų ISO 11992-2:2003, įskaitant pakeitimą Amd.1:2007, suderinimas nėra privalomas.“

17 priedo pakeitimai

17 priedas

Įterpiami 3.2.2.6 ir 3.2.2.7 punktai:

„3.2.2.6. Stabdymo žibintų apšvietimas

Nustačius 00, imituojamas 4 baitų, sudarytų iš 5–6 bitų sekos, EBS 22 pranešimas ir patikrinama, ar stabdymo žibintai nėra apšviesti.

Nustačius 01, imituojamas 4 baitų, sudarytų iš 5–6 bitų sekos, EBS 22 pranešimas ir patikrinama, ar stabdymo žibintai yra apšviesti.

3.2.2.7. Priekabos stabilizavimo sistemos įjungimas

Nustačius 00, imituojamas 2 baitų, sudarytų iš 1–2 bitų sekos, EBS 21 pranešimas ir patikrinama, ar neįsijungia 21 priedo 2.1.6 punkte nurodytas vairuotojo išpėjimo signalas.

Nustačius 01, imituojamas 2 baitų, sudarytų iš 1–2 bitų sekos, EBS 21 pranešimas ir patikrinama, ar įsijungia 21 priedo 2.1.6 punkte nurodytas vairuotojo išpėjimo signalas.“

Įterpiamas 3.2.3.2 punktas:

- „3.2.3.2. 16 priedo 2.4.1 punkte nustatyti papildomi pranešimai, kurie su velkančiąja transporto priemone suderinami ypatingomis aplinkybėmis. Galima atlikti papildomus tikrinimus, siekiant patikrinti suderintų pranešimų statusą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi taisyklės 5.1.3.6.2 punkte nustatytų reikalavimų.“

Įterpiami 4.2.2.4–4.2.2.6 punktai:

„4.2.2.4. Automatiškai kontroliuojamas stabdymas

Jeigu priekaboje įdiegtas prietaisas, kuriam įsijungus suveikia automatiškai kontroliuojamo stabdymo funkcija, atliekami toliau nurodyti tikrinimai.

Jeigu automatiškai kontroliuojamo stabdymo funkcija nesuveikia, patikrinama, ar 4 baitų, sudarytų iš 5–6 bitų sekos, EBS 22 pranešimas yra nustatytas iki 00.

Imituojamas automatiškai kontroliuojamo stabdymo funkcijos aktyvavimas, kai gautas pagreitis yra ne mažesnis kaip 0.7 m/sec^2 , ir patikrinama, ar 4 baitų, sudarytų iš 5–6 bitų sekos, EBS 22 pranešimas yra nustatytas iki 01.

4.2.2.5. Transporto priemonės stabilizavimo sistema

Jeigu priekaboje įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, atliekami toliau nurodyti tikrinimai.

Kai transporto priemonės stabilizavimo sistema yra neaktyvuota, patikrinama, ar 2 baitų, sudarytų iš 1–2 bitų sekos, EBS 21 pranešimas yra nustatytas iki 00.

Imituojamas transporto priemonės stabilizavimo valdymo sistemos aktyvavimas, kaip nurodyta 21 priedo 2.2.4 punkte, ir patikrinama, ar 2 baitų, sudarytų iš 1–2 bitų sekos, EBS 21 pranešimas nustatytas iki 01.

4.2.2.6. Elektrinės valdymo linijos suderinimas

Kai priekabos stabdžių sistema nesuderinama su stabdymu naudojant elektrinę valdymo liniją, patikrinama, ar 4 baitų, sudarytų iš 7–8 bitų sekos, EBS 22 pranešimas nustatytas iki 00.

Kai priekabos stabdžių sistema suderinama su elektrine valdymo linija, patikrinama, ar 4 baitų, sudarytų iš 7–8 bitų sekos, EBS 22 pranešimas nustatytas iki 01.“

Įterpiamas 4.2.3.2 punktas:

„4.2.3.2. 16 priedo 2.4.2 punkte nustatyti papildomi pranešimai, kurie su priekaba suderinami ypatingomis aplinkybėmis. Galima atlikti papildomus tikrinimus, siekiant patikrinti suderintų pranešimų statusą ir užtikrinti, kad būtų laikomasi taisyklės 5.1.3.6.2 punkte nustatytų reikalavimų.“

19 priedo pakeitimai

19 priedas

Įterpiamas 1.1.5 punktas:

„1.1.5. Transporto priemonės stabilizavimo sistema (žr. 6 dalį).“

2.2.3 punkte žodžiai „7 priedėliu“ pakeičiami žodžiais „9 priedėliu“.

4.2.2 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

„4.2.2. Stabdymo jėgos stiprinimo koeficientas nustatomas taikant šią formulę:

$$B_F = \frac{\text{Stabdymo jėgos momentas}}{\text{Stabdžių valdymo jėgos momentas}}$$

ir patikrinamas, atsižvelgiant į visas antdėklo ir (arba) trinkelės medžiagas, nurodytas 4.3.1.3 punkte.“

4.3.2.3 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

„4.3.2.3. Deklaruotas slenkstinis stabdymo jėgos momentas ($C_{0,dec}$).“

Įterpiami 6–6.6.1 punktai:

„6. Transporto priemonės stabilizavimo sistema

6.1. Bendroji informacija

6.1.1. Šioje dalyje aprašoma bandymų atlikimo tvarka dinaminėms charakteristikoms nustatyti, jei transporto priemonėje įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, atliekanti bent vieną iš šių funkcijų:

a) važiavimo krypties valdymą,

b) apsaugos nuo apsivertimo valdymą.

6.2. Informacinis dokumentas

6.2.1. Sistemos ir (arba) transporto priemonės gamintojas technikos tarnybai pateikia informacinį dokumentą apie valdymo funkciją (–as), kurios (–ių) veiksmingumą reikia patikrinti. Šiame dokumente pateikiami bent šio priedo 7 priedėlyje nustatyti duomenys.

- 6.3. Bandomosios (–ų) transporto priemonės (–ių) apibrėžtis
- 6.3.1. Remdamasi gamintojo parengtame informaciniame dokumente aprašyta stabilizavimo valdymo sistema (–omis) ir jų paskirtimi(s), technikos tarnyba atlieka veiksmingumo patikrinimą. Patikrinimas gali susidėti iš vieno ar daugiau dinaminių priekabos (–ų), kurioje įrengta ne daugiau kaip trys ašys, ir kuri yra tipiška atsižvelgiant į gamintojo parengto informacinio dokumento 2.1 punkte nustatytą (–as) paskirtį (–s), manevrų, kaip apibrėžta šios taisyklės 21 priedo 2.2.3 punkte.
- 6.3.1.1. Atrenkant vertinamą (–as) priekabą (–as), atsižvelgiama į:
- a) pakabos tipą; vertinama kiekvienai atskirai pakabų grupei, pvz., subalansuotai pneumatinei ir t. t., priskiriama tos specifikacijos priekaba;
 - b) važiuoklę; važiuoklė nėra ribojantis veiksnys;
 - c) stabdžių tipą; tvirtinant apsiribojama tik stabdžiais su S formos kumšteliais arba diskiniiais stabdžiais, tačiau jeigu būtų kitų tipų stabdžių, tada gali būti reikalaujama atlikti lyginamuosius bandymus;
 - d) stabdžių sistemą; vertinamos priekabos stabdžių sistema turi atitikti visus susijusius šios taisyklės reikalavimus.
- 6.4. Bandymo planas
- 6.4.1. Sistemos ir (arba) transporto priemonės gamintojas bei technikos tarnyba susitaria dėl transporto priemonės stabilizavimo valdymo sistemai įvertinti taikomų bandymų ir nustato sąlygas, susijusias su vertinamos transporto priemonės, kuri, neįsijungus stabilumo valdymo sistemai, nukryptų nuo važiavimo krypties arba apsiverstų, sistema. Bandymų ataskaitoje aprašomi dinaminiai manevrai, bandymų sąlygos ir rezultatai.
- 6.5. Velkančioji transporto priemonė
- 6.5.1. Transporto priemonės (priekabos) stabilumo sistemos veiksmingumui įvertinti naudotoje velkančiojoje transporto priemonėje turi būti įrengtos visos reikiamos pneumatinės ir elektros jungtys ir turi būti išjungta transporto priemonės stabilizavimo sistema, jeigu velkančiojoje transporto priemonėje ji yra įrengta, kaip nustatyta šios taisyklės 2.34 punkte.
- 6.6. Bandymų ataskaita
- 6.6.1. Parengiama bandymų ataskaita, kurios būtiniausias turinys nustatytas šio priedo 8 priedėlyje.“

19 priede įterpiamas 7 priedėlis:

„7 PRIEDĖLIS

Informacinis dokumentas apie transporto priemonės stabilizavimo sistemą

1. BENDROJI INFORMACIJA
 - 1.1. Gamintojo pavadinimas
 - 1.2. Sistemos pavadinimas
 - 1.3. Sistemos variantai
 - 1.4. Valdymo sistema (važiavimo krypties / apsaugos nuo apsivertimo / abiejų), įskaitant pagrindinių funkcijų ir (arba) valdymo principus
 - 1.5. Sistemos konfigūracijos (prireikus)
 - 1.6. Sistemos identifikavimas
2. PARAIŠKOS
 - 2.1. Priekabų tipų ir konfigūracijų, kurias reikia patvirtinti, sąrašas

- 2.2. 2.1 punkte nustatytų priekabose įrengtų atitinkamų konfigūracijų schemos, atsižvelgiant į:
- a) pakeliamąsias ašis;
 - b) vairuojamąsias ašis;
 - c) stabdžių antiblokavimo sistemos konfigūracijas.
- 2.3. Taikymo sritis, atsižvelgiant į pakabos tipą:
- a) pneumatinė pakaba: bet kokio tipo suderinta pneumatinė pakaba su prikabinamąja svirtimi;
 - b) kitos pakabos: atskirai apibrėžia gamintojas, modelis ir tipas (suderinta/ nesuderinta).
- 2.4. Papildoma informacija (jeigu taikoma) apie važiavimo krypties valdymo ir (arba) apsaugos nuo apsisvertimo funkciją (-as), pridedama prie paraiškos.
3. KOMPONENTŲ APRAŠYMAS
- 3.1. Į išorę nuo valdiklio esantys jutikliai:
- a) veikimas;
 - b) jutiklių padėties ribojimai;
 - c) identifikavimas (pvz., dalies numeriai).
- 3.2. Valdiklis (-iai):
- a) bendras aprašas ir veikimas;
 - b) identifikavimas (pvz., dalies numeriai);
 - c) valdiklio (-ių) padėties ribojimai;
 - d) papildomos savybės.
- 3.3. Modulatorius:
- a) bendras aprašas ir veikimas;
 - b) identifikavimas;
 - c) ribojimai.
- 3.4. Elektros įranga:
- a) elektros grandinių schemos;
 - b) energijos tiekimo būdai.
- 3.5. Suslėgtojo oro linijos
- Sistemos schema, įskaitant stabdžių antiblokavimo sistemos konfigūracijas, susijusias su priekabų tipais, apibrėžtais šio priedo 6.2.1 punkte.
- 3.6. Elektroninės sistemos saugos aspektai pagal šios taisyklės 18 priedą
- 3.7. Elektromagnetinis suderinamumas
- 3.7.1. Dokumentai, įrodantys atitiktį Taisyklės Nr. 10, įskaitant 02 serijos pakeitimus, reikalavimams.“

19 priede įterpiamas 8 priedėlis:

„8 PRIEDĖLIS

Transporto priemonės stabilizavimo sistemos bandymų ataskaita

BANDYMŲ ATASKAITOS Nr.

1. IDENTIFIKACINIAI DUOMENYS:

1.1. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos gamintojas (pavadinimas ir adresas)

1.2. Sistemos pavadinimas ir (arba) modelis

1.3. Valdymo funkcija

2. PATVIRTINTA (–OS) SISTEMA (–OS) IR ĮRENGIMO BŪDAI

2.1. Stabdžių antiblokavimo sistemos konfigūracijos (prireikus)

2.2. Taikymo sritis (priekabos tipas (–ai) ir ašių skaičius)

2.3. Sistemos identifikavimas

2.4. Papildomos savybės

3. BANDYMŲ DUOMENYS IR REZULTATAI:

3.1. Duomenys apie bandomąją transporto priemonę (įskaitant velkančiosios transporto priemonės specifikaciją ir funkcionalumą)

3.2. Informacija apie bandymų dangą

3.3. Papildoma informacija

3.4. Demonstraciniai bandymai / imitavimo bandymai, kuriais siekiama įvertinti važiavimo krypties valdymą ir prirėkus apsaugos nuo apsisvertimo valdymą.

3.5. Bandymų rezultatai

3.6. Vertinimas pagal šios taisyklės 18 priedą

4. ĮRENGIMO RIBOJIMAI

4.1. Pakabos tipas

4.2. Stabdžių tipas

4.3. Komponentų padėtis priekaboje

4.4. Stabdžių antiblokavimo sistemos konfigūracijos

4.5. Kitos rekomendacijos ir (arba) ribojimai (pvz., pakeliamosios ašys, vairuojamosios ašys ir pan.)

5. PRIDEDAMI DOKUMENTAI

6. BANDYMO DATA:

7. Šis bandymas atliktas, o apie rezultatus pranešta vadovaujantis EEK taisyklės Nr. 13 su paskutiniais ... serijos pakeitimais 19 priedu.

BANDYMĄ ATLIEKANTI TECHNIKOS TARNYBA ⁽¹⁾

Parašas:Data:

8. PATVIRTINIMĄ SUTEIKIANTI INSTITUCIJA ⁽¹⁾

Parašas:Data:

⁽¹⁾ Turi pasirašyti skirtingi asmenys, net jeigu technikos tarnyba ir patvirtinimą suteikianti institucija – ta pati organizacija, arba su ataskaita turi būti pateiktas atskiras patvirtinimą suteikiančios institucijos leidimas.

Ankstesniųjų 7 ir 8 priedėlių numeriai keičiami numeriais 9 ir 10.

20 priedo pakeitimai

20 priedas

2.1.3 punktas iš dalies pakeičiamas taip:

„2.1.3. Dokumentų paketas, kuriame pateikta toliau nurodyta atitinkama informacija, nustatyta atliekant prireikus patikrinimus bei skaičiavimus:

Veiksmingumo reikalavimai	Nuoroda, 20 priedas
Šaltų darbinių stabdžių veiksmingumas	3
Stovėjimo stabdžių veiksmingumas	4
Automatinių (avarinių) stabdžių veiksmingumas	5
Stabdymo jėgų paskirstymo sistemos gedimas	6
Stabdžių antiblokavimas	7
Transporto priemonės stabilizavimo sistema	8
Veikimo tikrinimas	9“

Įterpiami 8–8.2.1.4 punktai:

„8. Alternatyvi priekabos, kurioje įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, veiksmingumo įrodymo tvarka

8.1. Tvirtinant priekabos tipą, šios taisyklės 21 priedo 2 dalyje nustatyto priekabos vertinimo galima nevykdyti, jeigu stabdžių antiblokavimo sistema atitinka šios taisyklės 19 priedo reikalavimus.

8.2. Patikrinimas

8.2.1. Komponentų ir įrengimo būdo patikra

Priekaboje, kurios tipas tvirtinamas, sumontuotos stabdžių sistemos, kurioje įdiegta integruota transporto priemonės stabilizavimo sistema, specifikacijos atitiktis patikrinama, atsižvelgiant į kiekvieną iš šių kriterijų:

Būklė	Kriterijus
8.2.1.1. a) Jutiklis (–iai)	Neleidžiami jokie pakeitimai
b) Valdiklis (–iai)	Neleidžiami jokie pakeitimai
c) Moduliatorius (–iai)	Neleidžiami jokie pakeitimai
8.2.1.2. Priekabų tipai, kaip nustatyta bandymų ataskaitoje	Neleidžiami jokie pakeitimai
8.2.1.3. Įrengimo konfigūracijos, kaip nustatyta bandymų ataskaitoje	Neleidžiami jokie pakeitimai
8.2.1.4. Dėl kitų ribojimų žr. šios taisyklės 19 priedo 8 priedėlyje aprašytos bandymų ataskaitos 4 dalį	Neleidžiami jokie pakeitimai“

Ankstesniųjų 8–8.1.7.1 punktų numeriai keičiami numeriais 9–9.1.7.1.

Ankstesniųjų 8.1.8 ir 8.1.8.1 punktų numeriai keičiami numeriais 9.1.9 ir 9.1.9.1.

Įterpiami 9.1.8 ir 9.1.8.1 punktai:

„9.1.8. Transporto priemonės stabilizavimo sistema

9.1.8.1. Dėl praktinių priežasčių, tikrinant transporto priemonės stabilizavimo sistemą, atliekamas tik įrengimo tikrinimas, kaip apibrėžta 8.2 punkte, ir stebima tinkamo įspėjimo signalo seka, siekiant įsitikinti, ar nėra trikčių.“

Įterpiamas 21 priedas (įskaitant 1–3 priedėlius):

„21 PRIEDAS

Specialieji reikalavimai transporto priemonėms, kuriose įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema**1. BENDRIEJI REIKALAVIMAI**

Šiame priede apibrėžiami specialūs reikalavimai transporto priemonėms, kuriose įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, vadovaujantis šios taisyklės 5.2.1.32 ir 5.2.2.23 punktais.

2. REIKALAVIMAI**2.1. Variklinės transporto priemonės****2.1.1. Kai transporto priemonėje įrengiama transporto priemonės stabilizavimo sistema, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.34 punkte, taikomi toliau nurodyti reikalavimai.**

Važiavimo krypties valdymo funkcija, stabdant atskirus ratus, turi leisti automatiškai valdyti atskirai kiekvienos ašies arba kiekvienos ašių grupei ⁽¹⁾ priklausančios ašies kairiojo ir dešiniojo ratų greitį, atsižvelgiant į faktinės transporto priemonės veikos vertinimą, palyginus su vairuotojo pageidaujama transporto priemonės veika. ⁽²⁾

Apsaugos nuo apsisvertimo valdymo funkcija, stabdant atskirus ratus arba automatiškai kontroliuojant stabdymą, turi leisti automatiškai valdyti bent dviejų kiekvienos ašies arba ašių grupės ⁽¹⁾ ratų greitį, atsižvelgiant į faktinės transporto priemonės veikos, dėl kurios transporto priemonė gali apsisverti, vertinimą. ⁽²⁾

Abiem atvejais minėta funkcija nereikalinga, kai:

- a) transporto priemonės greitis mažesnis nei 20 km/h;
- b) dar nebaigta pradinio paleidimo savitikra ir patikimumo patikros;
- c) transporto priemonė važiuoja atbulomis.

2.1.2. Siekiant nurodyto funkcionalumo, be atskirų ratų stabdymo ir (arba) automatiškai kontroliuojamo stabdymo, į transporto priemonės stabilizavimo sistemą įtraukiamos bent jau toliau nurodytos funkcijos.

- a) Variklio galios valdymo funkcija.
- b) Važiavimo krypties valdymo atveju, faktinės transporto priemonės veikos nustatymo, remiantis sukamojo momento, šoninio pagreičio ir ratų greičio vertėmis ir į stabdžių ir vairavimo sistemas bei variklį įvedama vairuotojo jėga, funkcija. Naudojama tik transporto priemonės teikiama informacija. Jeigu šios vertės tiesiogiai nematuojamos, įrodymai apie atitinkamą atitiktį tiesiogiai matuojamoms vertėms visomis važiavimo sąlygomis (įskaitant važiavimą tuneliu) technikos tarnybai pateikiami tipo patvirtinimo suteikimo metu.
- c) Apsaugos nuo apsisvertimo valdymo atveju, faktinės transporto priemonės veikos nustatymo, remiantis vertikaliai padangą (–as) veikiančios jėgos (arba bent jau šoninio pagreičio ir ratų greičio) vertėmis ir į stabdžių sistemą ir variklį įvedama vairuotojo jėga, funkcija. Naudojama tik transporto priemonės borto kompiuterio teikiama informacija. Jeigu šios vertės tiesiogiai nematuojamos, įrodymai apie atitinkamą atitiktį tiesiogiai matuojamoms vertėms visomis važiavimo sąlygomis (įskaitant važiavimą tuneliu) technikos tarnybai pateikiami tipo patvirtinimo suteikimo metu.
- d) Jeigu velkančioji transporto priemonė įrengta pagal šios taisyklės 5.1.3.1 punkto reikalavimus, darbinių priekabos stabdžių įjungimo naudojant atitinkamą (–as) valdymo liniją (–as) nepriklausomai nuo vairuotojo funkcija.

- 2.1.3. Atliekant dinامينius manevrus su viena transporto priemone, technikos tarnybai parodoma, kaip veikia transporto priemonės stabilizavimo sistema. Tai gali būti atlikta palyginant rezultatus, gautus įjungiant ir išjungiant transporto priemonės stabilizavimo sistemą esant tam tikrai apkrovos sąlygai. Užuoat atlikus dinامينius manevrus su kitomis transporto priemonėmis, kuriose įrengta ta pati transporto priemonės stabilizavimo sistema, arba kitomis apkrovos sąlygomis, galima pateikti faktinių transporto priemonės bandymų ar kompiuterinio modeliavimo rezultatus.

Šio priedo 1 priedėlyje nustatyta, kaip naudojamas imitatorius.

Šio priedo 2 priedėlyje nustatyti imitatoriaus techniniai reikalavimai ir jo patvirtinimas.

Kol nesusitarta dėl suvienodintos bandymo atlikimo tvarkos, transporto priemonės gamintojas ir technikos tarnyba turi susitarti dėl demonstravimo metodo, nustatyti kritines važiavimo krypties valdymo ir apsaugos nuo apsisvertimo valdymo sąlygas, taikomas transporto priemonėje įrengtai transporto priemonės stabilizavimo sistemai, ir prie tipo patvirtinimo ataskaitos pridėti demonstravimo metodo aprašymą bei rezultatus. Tai gali būti atlikta ne tik tipo patvirtinimo suteikimo metu.

Demonstruojant, kaip veikia transporto priemonės stabilizavimo sistema, atliekami bet kurie iš šių dinامينių manevrų ⁽³⁾:

Važiavimo krypties valdymas	Apsaugos nuo apsisvertimo valdymas
Spindulio mažėjimo bandymas	Važiavimo ratu pastoviu greičiu bandymas
Staigaus vairo pasukimo bandymas	J formos posūkis
Sinusoidinis manevras su sustojimu	
J tipo posūkis	
Rikiavimasis į kitokios dangos juostą	
Rikiavimasis per dvi juostas	
Staigaus vingio bandymas	
Impulsinio važiavimo bandymas	

Siekiant įrodyti pasikartojamumą, transporto priemone dar kartą atliekamas (–i) pasirinktas (–i) manevras (–ai).

- 2.1.4. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos įsijungimą vairuotojui rodo specialus išpėjamasis vaizdo signalas. Signalas rodomas, kol transporto priemonės stabilizavimo sistema yra įjungta. Šiuo tikslu nenaudojami šios taisyklės 5.2.1.29 punkte nurodyti išpėjamieji signalai.

Transporto priemonės veikimo charakteristikų tyrimo metu įjungus naudojamą transporto priemonės stabilizavimo sistemą, minėtas signalas neturi išijungti.

Signalas turi būti matomas vairuotojui net dienos metu taip, kad vairuotojas, sėdėdamas savo vietoje, turėtų galimybę lengvai patikrinti, ar įtaisas tinkamai veikia.

- 2.1.5. Transporto priemonės stabilizavimo sistemos gedimas arba defektas nustatomas ir apie jį vairuotojui pranešama specialiu geltonos spalvos įspėjamuoju vaizdo signalu, nurodytu šios taisyklės 5.2.1.29.1.2 punkte.

Įspėjamasis signalas turi nuolatoti likti matomas, kol nepašalinamas gedimas arba defektas ir užvedimo (paleidimo) jungiklio padėtis yra „Įjungta“ („on“ arba „run“).

- 2.1.6. Jeigu variklinėje transporto priemonėje įrengta elektrinė valdymo linija ir ji yra sujungta su priekaba, kurioje įrengta elektrinė valdymo linija, vairuotojas įspėjamas specialiu įspėjamuoju vaizdo signalu, kai priekabos duomenų perdavimo kanalu, kuris priklauso elektrinei valdymo linijai, pateikiamas pranešimas „Aktyvus VDC“ („VDC Active“). Šiuo tikslu galima naudoti 2.1.4 punkte nustatytą vaizdo signalą.

2.2. Priekabos

- 2.2.1. Jeigu priekaboje įrengta transporto priemonės stabilizavimo sistema, kaip apibrėžta šios taisyklės 2.34 punkte, taikomos toliau pateiktos nuostatos.

Važiavimo krypties valdymo funkcija, stabdant atskirus ratus, turi leisti automatiškai valdyti atskirai kiekvienos ašies arba kiekvienos ašių grupei⁽¹⁾ priklausančios ašies kairiojo ir dešiniojo ratų greitį, atsižvelgiant į faktinės transporto priemonės veikos vertinimą, palyginus su velkančiosios transporto priemonės veika.⁽²⁾

Apsaugos nuo apsisvertimo valdymo funkcija, stabdant atskirus ratus arba automatiškai kontroliuojant stabdymą, turi leisti automatiškai valdyti bent dviejų kiekvienos ašies arba ašių grupės⁽¹⁾ ratų greitį, atsižvelgiant į faktinės transporto priemonės veikos, dėl kurios transporto priemonė gali apsiversti, vertinimą.⁽²⁾

- 2.2.2. Siekiant nurodyto funkcionalumo, be atskirų ratų stabdymo arba prireikus automatiškai kontroliuojamo stabdymo, į transporto priemonės stabilizavimo sistemą įtraukiamos toliau nurodytos funkcijos.

a) Faktinės transporto priemonės veikos nustatymo, remiantis vertikaliai padangą (–as) veikiančios jėgos arba bent jau šoninio pagreičio ir ratų greičio vertėmis, funkcija. Naudojama tik transporto priemonės borto kompiuterio teikiama informacija. Jeigu šios vertės tiesiogiai nematuojamos, įrodymai apie atitinkamą atitiktį tiesiogiai matuojamoms vertėms visomis važiavimo sąlygomis (įskaitant važiavimą tuneliu) technikos tarnybai pateikiami tipo patvirtinimo suteikimo metu.

- 2.2.3. Atliekant dinامينius manevrus su viena transporto priemone, technikos tarnybai parodoma, kaip veikia transporto priemonės stabilizavimo sistema. Tai gali būti atlikta palyginant rezultatus, gautus įjungiant ir išjungiant transporto priemonės stabilizavimo sistemą esant tam tikrai apkrovos sąlygai. Užuoat atlikus dinامينius manevrus su kitomis transporto priemonėmis, kuriose įrengta ta pati transporto priemonės stabilizavimo sistema, arba kitomis apkrovos sąlygomis, galima pateikti faktinių transporto priemonės bandymų ar kompiuterinio modeliavimo rezultatus.

Šio priedo 1 priedėlyje nustatoma kaip reikia naudoti imitatorių.

Šio priedo 2 priedėlyje nustatyti imitatoriaus techniniai reikalavimai ir jo patvirtinimas.

Kol nesusitarta dėl suvienodintos bandymo atlikimo tvarkos, transporto priemonės gamintojas ir technikos tarnyba turi susitarti dėl demonstravimo metodo, nustatyti kritines apsaugos nuo apsisvertimo valdymo ir važiavimo krypties valdymo sąlygas, taikomas priekaboje įrengtai transporto priemonės stabilizavimo sistemai, ir prie tipo patvirtinimo ataskaitos pridėti demonstravimo metodo aprašymą bei rezultatus. Tai gali būti atlikta ne tik tipo patvirtinimo suteikimo metu.

Demonstruojant, kaip veikia transporto priemonės stabilizavimo sistema, atliekami bet kurie iš šių dinaminių manevrų ⁽³⁾:

Važiavimo krypties valdymas	Apsaugos nuo apsisvertimo valdymas
Spindulio mažėjimo bandymas	Važiavimo ratu pastoviu greičiu bandymas
Staigaus vairo pasukimo bandymas	J formos posūkis
Sinusoidinis manevras su sustojimu	
J formos posūkis	
Rikiavimasis į kitokios dangos juostą	
Rikiavimasis per dvi juostas	
Staigaus vingio bandymas	
Impulsinio vairavimo bandymas	

Siekiant įrodyti pasikartojamumą, transporto priemone pasirinktas (–i) manevras (–ai) atliekamas (–i) dar kartą.

- 2.2.4. Jeigu priekabose įrengta elektrinė valdymo linija ir ji yra sujungta su varikline transporto priemone, kurioje įrengta elektrinė valdymo linija, priekabos duomenų perdavimo kanalu, kuris priklauso elektrinei valdymo linijai, pateikiamas pranešimas „Aktyvus VDC“ („VDC Active“), kai transporto priemonės stabilizavimo sistema yra aktyvuota. Priekabos veikimo charakteristikų tyrimo metu įjungus naudojamą transporto priemonės stabilizavimo sistemą, minėta informacija neturi būti pateikta.
- 2.2.5. Siekiant kuo labiau padidinti priekabų, naudojančių sistemą, kurioje nustatyta blogo sukibimo valdymo funkcija, veiksmingumą, įjungus transporto priemonės stabilizavimo sistemą tokių priekabų valdymo režimą leidžiama pakeisti sistema, kurioje nustatyta gero sukibimo valdymo funkcija.

⁽¹⁾ Kai ašys yra sudėtinės, o tarpas tarp ašių viršija 2 m, kiekviena atskira ašis laikoma nesusijusių ašių grupe.

⁽²⁾ Leidžiama papildoma sąveika su kitomis transporto priemonės sistemomis ar komponentais. Kai šioms sistemoms ar komponentams taikomos specialios taisyklės, minėta sąveika turi atitikti tų taisyklių reikalavimus, pvz., sąveika su vairavimo sistema turi atitikti Taisyklėje Nr. 79 nustatytus reikalavimus dėl pataisinio vairavimo.

⁽³⁾ Jeigu transporto priemonės važiavimo krypties arba atitinkamais atvejais apsaugos nuo apsisvertimo valdymas nesutrunka atlikus vieną iš minėtų manevrų, technikos tarnybai pritarus, galima naudoti alternatyvų manevrą.

1 PRIEDĖLIS

Dinaminio Stabilumo Modeliavimas

Variklinių transporto priemonių ir M, N ir O kategorijų priekabų važiavimo krypties ir (arba) apsaugos nuo apsisvertimo valdymo funkcijų veiksmingumas gali būti nustatomas kompiuterinio modeliavimo būdu.

1. MODELIAVIMAS

- 1.1. Imituodamas tokį (–ius) patį (–čius) dinaminį (–ius) manevrą (–us) kaip ir praktinė demonstracija pagal 21 priedo 2.1.3 ar 2.2.3 punktą, transporto priemonės gamintojas turi įrodyti tipo patvirtinimą suteikiantis institucijai arba technikos tarnybai, kad transporto priemonės stabilizavimo sistema veikia.
- 1.2. Modeliuojama taip, kad transporto priemonės stabilumo veiksmingumą būtų galima įrodyti, kai transporto priemonės stabilizavimo sistema yra įjungta bei išjungta ir kai transporto priemonė yra pakrauta bei nepakrauta.
- 1.3. Modeliuojama patvirtintu modeliavimo ir imitavimo įtaisu. Tikrinimas atliekamas naudojant tą (–uos) patį (–čius) manevrą (–us) kaip nustatyta 1.1 punkte.
- 21 priedo 2 priedėlyje pateikiamas imitavimo įtaiso patvirtinimo metodas.

2 PRIEDĖLIS

Dinaminio stabilumo imitavimo įtaisas ir jo patvirtinimas

1. IMITAVIMO ĮTAISO TECHNINIAI REIKALAVIMAI
 - 1.1. Taikant imitavimo metodą, atsižvelgiama į pagrindinius veiksnius, kurie turi poveikio transporto priemonės judėjimo kryptčiai ir riedėjimo judesiui. Tipiškas imitavimo modelis gali priklausyti nuo šių akivaizdžių arba neakivaizdžių transporto priemonės parametrų:
 - a) ašies ir (arba) rato;
 - b) pakabos;
 - c) padangos;
 - d) važiuoklės ir (arba) transporto priemonės kėbulo;
 - e) jėgos pavaros ir (arba) transmisijos;
 - f) stabdžių sistemos;
 - g) naudingosios apkrovos.
 - 1.2. Į imitavimo modelį transporto priemonės stabilizavimo sistema įtraukiama naudojant:
 - a) imitavimo įtaiso posistemę (programinės įrangos modelį),
 - b) elektroninį valdymo bloką kaip proceso valdymo sistemos struktūros dalį.
 - 1.3. Kai naudojama priekaba, imituojant ji sujungiama su reprezentatyvia velkančiąja transporto priemone.
 - 1.4. Transporto priemonės pakrovimas
 - 1.4.1. Imituojant turi būti įmanoma atsižvelgti į transporto priemonės veiką tiek, kai ji yra pakrauta, tiek kai nepakrauta.
 - 1.4.2. Apkrova laikomas pritvirtintas kroviny, kurio savybės (masę, masės pasiskirstymą ir didžiausią rekomenduojamą sunkio centro aukštį) nurodo gamintojas.
2. IMITAVIMO ĮTAISO PATVIRTINIMAS
 - 2.1. Naudojamo modeliavimo ir imitavimo įtaisas patvirtinamas lyginant su praktinio (–ių) transporto priemonės bandymo (–ų) rezultatais. Patvirtinimui naudojamas (–i) bandymas (–ai), kurį (–iuos) taikant nevaldoma transporto priemonė nukryptų nuo važiavimo krypties (nepakankamas pasukamumas arba perteklinis pasukamumas) arba apsiverstų, atsižvelgiant į reprezentatyvioje transporto priemonėje įrengtos stabilizavimo valdymo sistemos funkcionalumą.

Atliekant bandymą (–us), pagal standarto ISO 15037:2005 1 dalį „Bendrieji reikalavimai automobiliams“ arba 2 dalį (2002 m.) „Bendrieji reikalavimai krovininėms transporto priemonėms ir autobusams“ atitinkamai užregistruojami arba apskaičiuojami šie judėjimo kintamieji (priklausomai nuo transporto priemonės kategorijos):

 - a) sukamojo svyravimo greitis;
 - b) šoninis pagreitis;
 - c) rato apkrova arba rato pakėlimo aukštis;
 - d) svyravimo į priekį greitis;
 - e) vairuotojo įvedama jėga.

- 2.2. Tikslas – parodyti, kad imituojamą transporto priemonės veiką ir transporto priemonės stabilizavimo sistemos veikimą galima vienareikšmiškai lyginti su tais pačiais parametrais, užfiksuotais atliekant praktinius transporto priemonės bandymus.
- 2.3. Imitatorius laikomas patvirtintu, kai jo galią galima vienareikšmiškai palyginti su rezultatais, gautais praktiškai išbandžius tam tikro tipo transporto priemonę, pasirinkus manevrus, nurodytus 21 priedo 2.1.3 arba prireikus 2.2.3 punktu.

Atliekant važiavimo ratu pastoviu greičiu bandymą, lyginama atsižvelgiant į nepakankamo pasukamumo nuolydį.

Atliekant dinaminį manevrą, lyginama atsižvelgiant į įjungimo ir transporto priemonės stabilizavimo sistemos veiksmų sekos santykį atliekant imitavimą ir praktinius transporto priemonės bandymus.
- 2.4. Jeigu fiziniai etaloninės transporto priemonės ir imituojamos transporto priemonės konfigūracijos parametrai skiriasi, atliekant imitavimą, jie atitinkamai pakeičiami.
- 2.5. Parengiamas imitavimo bandymo protokolas, kurio pavyzdys pateikiamas šio priedo 3 priedėlyje ir kurio kopija pridedama prie transporto priemonės patvirtinimo ataskaitos.

3 PRIEDĖLIS

Transporto priemonės stabilizavimo sistemos veikos imitavimo įtaiso bandymo ataskaita

BANDYMO ATASKAITOS Nr.

1. IDENTIFIKACINIAI DUOMENYS
 - 1.1. Imitavimo įtaiso gamintojo pavadinimas ir adresas
 - 1.2. Imitavimo įtaiso identifikaciniai duomenys: pavadinimas, modelis ir (arba) numeris (aparatinės ir programinės įrangų)
2. TAIKYMO SRITIS
 - 2.1. Transporto priemonės tipas: (pvz., sunkvežimis, vilkikas, autobusas, puspriekabė, centrinės ašies priekaba, priekaba)
 - 2.2. Transporto priemonės konfigūracija: (pvz., 4 × 2, 4 × 4, 6 × 2, 6 × 4, 6 × 6)
 - 2.3. Ribojantys veiksniai: (pvz., tik mechaninė pakaba)
 - 2.4. Manevras (-ai), kuriam (-iems) imitatorius buvo patvirtintas.
3. PATVIRTINAMASIS (-IEJI) TRANSPORTO PRIEMONĖS BANDYMAS (-AI)
 - 3.1. Transporto priemonės (-ių), įskaitant velkančiąją transporto priemonę, kai bandoma priekaba, aprašymas:
 - 3.1.1. Transporto priemonės (-ių) identifikaciniai duomenys: gamyklinė markė, modelis ir (arba) transporto priemonės identifikavimo kodas
 - 3.1.1.1. Nestandartinė įranga:
 - 3.1.1.2. Transporto priemonės aprašymas, įskaitant ašių konfigūraciją, pakabą ir (arba) ratus, variklį ir transmisiją, stabdžių sistemą (-as), transporto priemonės stabilizavimo sistemos funkcijas (važiavimo krypties valdymą ir (arba) apsaugos nuo apsivertimo valdymą) ir vairavimo sistemą; nurodomas pavadinimas, modelis ir (arba) identifikavimo kodas:
 - 3.1.3. Imituojant naudoti transporto priemonės duomenys (akivaizdūs):
 - 3.2. Bandymo (-ų), įskaitant padėtį, kelio ir (arba) bandomosios dangos būklę ir temperatūrą, aprašymas ir data (-os):

- 3.3. Rezultatai, gauti, kai transporto priemonės, tiek pakrautos, tiek nepakrautos, stabilizavimo sistema atitinkamai įjungiamą arba išjungiamą, įskaitant judėjimo kintamuosius, nurodytus 21 priedo 2 priedėlio 2.1 punkte:
4. IMITAVIMO REZULTATAI
- 4.1. Su faktine bandomąja transporto priemone nesusiję (neakivaizdūs) parametrai ir vertės, naudoti atliekant imitavimo bandymus:
- 4.2. Rezultatai, gauti, kai, atliekant kiekvieną bandymą pagal šio priedėlio 3.2 punktą, transporto priemonės, tiek pakrautos, tiek nepakrautos, stabilizavimo sistema atitinkamai įjungiamą arba išjungiamą, įskaitant judėjimo kintamuosius, nurodytus 21 priedo 2 priedėlio 2.1 punkte:
5. Šis bandymas atliktas, o apie rezultatus pranešta vadovaujantis EEK taisyklės Nr. 13 su paskutiniais ... serijos pakeitimais 21 priedo 2 priedėliu.
- Bandymą atliekanti technikos tarnyba ⁽¹⁾
- Parašas:Data:
- Patvirtinimą suteikianti institucija ⁽¹⁾
- Parašas:Data:

⁽¹⁾ Jeigu technikos tarnyba ir patvirtinimą suteikianti institucija – ta pati organizacija, turi pasirašyti skirtingi asmenys.“
